

bb. 80. a vérvörös csütörtökre emlékeztek az angyalföldi fiatalok - ifjúsági nagygyűlés és fáklyás felvonulás a 13. kerületben

t lv/tr/gy/cz

1962. május 23.

az angyalföldi fiatalok szerdán este az 1912-es vérvörös csütörtökre emlékeztek. a kerületi kiz bizottság délután vendéggül látta azokat a veteránokat, akik annakidején résztvettek a magyar munkásosztály első nagyszabású ütközetében. a baráti beszélgetésen az idős kommunisták régi harcaikról, emlékeikről beszéltek a fiataloknak.

este a kerületi pártbizottság épülete előtt ifjúsági nagygyűlést tartottak. a fellobogózott téren több mint nyolcezer ifjumunkás és középiskolás hallgatta láng lászlónak, a kerületi pártbizottság tagjának az 1912-es vérvörös csütörtök 50. évfordulója alkalmából tartott előadását. bevezetőben vázolta az akkori reakciós Magyarország gazdasági és politikai helyzetét, kiemelte, hogy a munkásosztály tüntetését a nagyfokú kizsákmányolás, a munkanélküliség és az éhezés idézte elő. beszélt a rendőrség és a csendőrség kegyetlenségeiről, s arról a megtorló intézkedésekről, amellyel a reakciós uralkodó osztály a munkásosztály megmozdulására válaszolt. több ember meggyilkoltak, vagy megsebesítettek, s százával tartóztatták le a mozgalom vezetőit.

a beszéd után keres emlékszinművész komját aladár proletár Magyarország marsol című versét adta elő. ezt követően a fiatalok régi munkásmozgalmi dalokat énekeltek, s a rögtönzött szavalókórusok pedig József Attila verseket szavaltak.

a nagygyűlés után az angyalföldi fiatalok fáklyás felvonulást rendeztek. a rendezett sorok a váci uton az élmunkás térre vonultak, élükön azok a veteránok haladtak, akik annakidején résztvettek az 1912-es tüntetésben. amerre elhaladtak, a kerület dolgozói a járdákról és az ablakokból köszöntötték a felvonulókat. az élmunkás téren, ahol 1912-ben az angyalföldi dolgozók összecsaptak a reakció erőivel a fiúk és lányok kart-karba öltve táncoltak és énekeltek. a többszáz fáklya a késő éjszakai órákig megvilágította angyalföld utcáit, visszaidézve a magyar munkásmozgalom első harcainak emlékeit. /mti/

- v é g e -

21,30

Liv
Sali

-56-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, 1. Fém utca 6-7. Telefon: 150 490, 359 890

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. május 24.

bb. 1. a legtermészetesebb színű fényforrás a xenon lámpa - négyszáz 100 wattos izzólámpát helyettesítő „fényrud,,

i kf/gy/ki

1962. május 24.

az, ipari vásár látogatóinak az ezernyi érdekesség között talán fel sem tűnik az egyesült izzó egyik legújabb gyárterméke fejlesztési eredménye, a xenon lámpa. igaz, nem nagyon venni észre a magasban, a sötétség beálltával azonban felhívja magára a figyelmet, mert szinte nappali fénybe borítja a magyar gépjárműipari kiállítás területét. a fényözönt három egyenként 10 000 wattos xenon lámpa szolgáltatja.

az egyesült izzóban a lámpagyártás kezdete óta foglalkoznak a szakemberek azzal, hogy a mesterséges fényforrások mindjobban megközelítsék a természetesen napfény hatását. ezt érték el egyik legújabb termékükkel a xenon gázzal töltött nagynyomású wolfram-csucsos, kisüléses ivfénylámpával, amelynek színvisszaadása tökéletesen megegyezik a napfényével. ennek a leg-tökéletesebbnek mondható fényforrásnak a gazdaságossága ugyan még nem éri el az előzőkét, ezt azonban számos előnye ellensúlyozza. a xenon lámpába például igen nagy egységeket, teljesítményeket lehet „beleszorítani,,. a gyár már többféle xenon lámpát készít. a 150 wattos teljesítményű például olyan kisebb helyiségek - többek között színekkel dolgozó laboratóriumok, textil és élelmiszerüzletek - világítására alkalmas, ahol elsőrendű követelmény a tökéletes színvisszaadás. a 2 000 wattost a színesfilmekvetítésére használják. a 6 000 - 10 000 wattos lámpák - ez utóbbi ontja a fényt a vásáron - terek, utcakereszteződések jó megvilágítására szolgál.

ezzel a céllal készült el nemrég az üzemben a 20 kilowattos xenon lámpa is, amelynek fényereje már 600 000 - 700 000 lumen. ez a fénycsőhöz hasonló „fényrud,, egyedül annyi világosságot áraszt, mint négyszáz, egyenként 100 wattos izzólámpa egy „csokorban,,.

az izzó szakemberei már foglalkoznak a 80 kilowattos xenon lámpa kialakításával, amelyre jellemző, hogy három ilyen égő - nagy magasságban elhelyezve - akár az egész hősök terét „napfénybe,, tudja borítani. /mti/

- 1 -

bb. 2. pénteken salgótarjánban sorsolják a Lottót

i kf/gy/ki

1962. május 24.

a hónap utolsó lottó sorsolását is vidéken rendezik a sportfogadási és Lottó igazgatóság. a 21. játékhet nyerőszámaikat május 25-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel salgótarjánban húzzák.

ezúttal ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy a májusi játékok közül melyik hét szelvényei vesznek részt a következő tárgynyeremény nuzsáson. /mti/

bb. 3. a nyári időszakban szüneteltetik vagy korlátozzák több édesáru gyártását

i tó/n/gy/ki

1962. május 24.

a belkereskedelmi és az élelmezésügyi minisztérium közötti megállapodás alapján, a gyorsabb romlási veszély miatt a nyári időszakban több édesáru gyártását részben, vagy egészben szüneteltetik.

eszerint május 10 és szeptember 15-e között egyáltalán nem gyártják többek között az arany- és az ezüst ésszertet, a kókuszkecskét, a gól szeletet, a micimackó táblát, a francia gyöngydrázsét, a rumpralinét, a földimogyorós étcsokoládét, a 30 és 40 dekás műanyagdiszdobozos konyakmeggyet.

ebben az időszakban többféle édesáru csak a kereskedelem által kért mennyiségben és szállítási ütemezésnek megfelelően gyárt az édesipar. /mti/

bb. 5. harminchét sportág szókincese - egy kötetben

i v/gk/gy/sr

1962. május 24.

a terra kiadó már római olimpia évében közre adta hat sportág hétnyelvű szótárait. a sajtó alól most kikerült új hétnyelvű sportszótár - magyar, angol, francia, német, olasz, orosz és spanyol nyelven - egy kötetben összefoglalva tartalmazza 37 sportág szókincsét, a gyakorlatban használt legfontosabb sportkifejezéseket. a sportágak között megtalálható az amerikai labdarugás, a cselgáncs, a gól, a baseball, a krikett, a lovas póló, a rugby, a sportlövészet, sőt még a műuszás is. /mti/

- 2 -

bb. 4. június 2-án és 3-án többtízezer fiatal a budapesti fiatalok farkashegyi nagyturáján - tábortűz, ejtőernyős és műrepülő-bemutató

i lv/sze/gy/sr

1962. május 24.

a kisz budapesti bizottsága, a budapesti uttörő elnökség, a szakszervezetek budapesti tanácsával, az mhs budapesti elnökségével és a testnevelési- és sporttanáccsal közösen június 2-án és 3-án rendezik a budapesti fiatalok tavaszi farkashegyi nagyturáját, amelyen előreláthatólag többtízezer kiszista és uttörő vesz részt. a kerületi kisz-bizottságok az mhs farkashegyi repülőterén sátoztáborokat építenek, a kisz bizottságok a kerületi, a kisz budapesti bizottsága pedig a központi programról gondoskodik. a fiatalok egyrésze június 2-án a táborban tölti az éjszakát és este a tábortűz mellett neves fővárosi művészek szórakoztatják őket. a tűzijáték után a kiszesek, az uttörők a 8. világifjúsági találkozó tiszteletére rendezett nagytúra résztvevőit köszöntik.

vasárnap, június 3-án vidám zeneszó ébreszti a tábort, 11 órakor kezdődnek a központi ünnepségek, délután pedig a honvédelmi sportszövetség műrepülő- és ejtőernyősei tartanak bemutatót. /mti/

bb. 6. szerződés a 20. kerületi vörösmarty utcai általános iskola diákjai és a 15-ös számú építőipari vállalat szocialista brigádjai között

i zs/gk/gy/sr

1962. május 24.

a 15-ös építőipari vállalat ecetes szocialista brigádjának tagjai és a 20. kerületi vörösmarty utcai általános iskola diákjai szerződést kötöttek. a megállapodás értelmében a brigádtagok társadalmi munkában felépítik a tanintézet új műhelytermét, felhúzzák a falakat, elkészítik a tetőszerkezetet és a padlózatot. a kisdíjak ugyanakkor bontási anyagokból, a kerület üzemeiben, a telepeken, a raktárakban használatlanul heverő készletekből gondoskodnak az építkezéshez szükséges tégláról, alkatrészekről, faanyagokról. résztvesznek a segédmunkákban is, az elektromos és hűtőszakkör tagjai pedig a villanszerelő munkákat végzik el.

a szerződő „felek” egyszersmind ünnepélyesen megígérték, hogy az új műhelyterem építését még az új tanév megkezdése előtt befejezik. /mti/

- 3 -

bb. 7. diszkiadásban megjelenik a kner-család híres levelezése /

vid j/gy/fm

1962. május 24.

a gyomai kner nyomda - a békés megyei nyomdaipari vállalat telepe - az idén ünnepli fennállásának 80. évfordulóját. a jubileum alkalmából a tit békés megyei szervezete és a magyar bibliofil társulat - a békés megyei tanács támogatásával - diszkiadásban megjelenteti kner izidor és fia, kner imre híres levelezését koruk legnagyobb magyar íróival, költőivel, művészeivel.

a gyulai állami levéltárban őrzött értékes levélgyűjteményből elek lászló irodalomtörténész válogatta ki a nyilvánosság előtt zömében még ismeretlen leveleket. a kiadványban többek között babits mihály, hatvany lajos, jászai mari, juhász gyula, kardos lászló, karinthy frigyos, kodály zoltán, kosztolányi dezső, móra ferenc, mórnicz zsigmond, ortutay gyula, radnóti miklós, rippl rónai józsef, telcs ede, veres péter leveleit teszik közzé.

a gyomai nyomdában 1 000 példányban nyomtatják ki a jubileumi emlékkönyvet. /mti/

..

bb. 8. országszerte nagy az érdeklődés a szegedi szabadtéri játékok iránt - 300 különautóbuszal, számos különvonattal várnak vendégeket

vid gk/gy/fm

1962. május 24.

az ibusz irodáiban országszerte árusítják a szegedi szabadtéri játékok jegyeit. sokan vásárolták meg belépőjüket a művészi produkciókra a budapesti ipari vásáron, a fővárosi idegenforgalmi hivatalnál és a játékok budapesti szervező irodáján, a jókai színház pénztárában is. különösen nagy az érdeklődés az új szabadtéri bemutatók a háry jános, az aida és a párizs lángai iránt. az aida előadásán több külföldi vendégművész is fellép.

a szegedi idegenforgalmi hivatalhoz eddig érkezett jelentések szerint az ibusz a játékokra három, egyenként 1 500 személyes különvonatot indít a fővárosból. különvonat viszi majd szegedre az érdeklődőket sopronból, miskolcra és az ország sok más városából.

/folyt. köv./

- 4 -

bb. 8. / országszerte nagy.... folyt./ gy

kolozsvárról és pozsonyból is várnak látogatókat. az eddigi jelentkezések alapján mintegy 300 különautóbusz is érkezik a nagy művészeti előadássorozatra idején szegedre.

az előző években a szabadtéri játékok vendégei általában csak egy napot tartózkodtak a városban. az idén általában minden csoport több napig kíván szegeden tartózkodni. a lenin kohászati művek natszáz dolgozója például háromnapos látogatásra érkezik szegedre. két előadást néznek meg. napközben kirándulnak a tiszaparti halászcserédkba, meglátogatják a hódmezővásárhelyi muzeumot, az ottani majolikagyárat és a martélyi művésztelepet is.

a legtöbb turistacsoport az előadások jegyeivel együtt megvásárolja a strandokra, a csónakházakba szóló belépőjét és előfizet a városnéző autóbusszokra, valamint a tiszai hajókirándulásokra is. /mti/

..

bb. 9. meggyorsították a budai várpalota nagy kupolájának építését

i sb/sze/gy/ki

1962. május 24.

évek óta épül a budai várpalota, de még csaknem egy évtizedig kell dolgozni az építőknak, hogy befejezzék a helyreállítást. sokáig elcsufítaná tehát a főváros képét az állványokkal körülvett romos épület. ezért a gazdasági bizottság határozatára a palota legfeltűnőbb oldalán, a dunai homlokzaton legkésőbb jövő év végére teljesen ki kell javítani a sérüléseket.

ennek a feladatnak fontos feltétele, hogy a nagy kupola építését fejezzék be először. ezért a 41-es építőipari vállalat dolgozói most meggyorsították a munkát és vállalták, hogy az mszmp 8. kongresszusának tiszteletére még az idén elkészítik a kupola vasbeton szerkezeteit. a legjobb szocialista építőbrigádokat vonták össze erre a munkahelyre. eddig már csaknem 900 köbméter betont és 110 tonna vasat építettek be a kupola alapjába és pilléreibe. ebből az anyagból akár három nagy lakóház vázát is elkészíthették volna, de megegyezőennyi betont használnak fel, amíg eljutnak majd a 65 méter magas kupola tetejéig. a betonozók máris tíz nappal megelőzték a tervben előírt határidőt és a pártkongresszusig még tovább növelik előnyüket, hogy az előírtnál legalább két hónappal hamarabb átadják a munkahelyet a bádigosoknak és a kőfaragóknak. így 1963 vége helyett már a jövő év közepéig befejezik a kupola disztítését, a vörösrézlemez fedélborítás és a sokféle kőekesség elhelyezését, s megteremtik a dunai palota-homlokzat gyors helyreállításának feltételét. /mti/

..

-5-

bb13. az ingyulladást 88 százalékos arányban gyógyítják a hévizi iny-sugárfürdőben - 12 000 embert kezeltek fogágybetegséggel hévizen

vid/fm/a/fm

1962. május 24.

hévizet ma már nemcsak a ,, reumások mekkájának ,, hanem a fogágybetegek ,, csodatávanak ,, is emlegetik. másfél esztendeje nyitották meg a téli fürdő egyik helyiségében az iny-sugárfürdőt. azóta 12 000 fogágybetegségben szenvedő embert kezeltek itt - többségükben sikerrel. a fürdő főorvosának statisztikája szerint a meleg-víz-sugaras inykezelés a legeredményesebb gyógymódja a fogágybetegségeknek, amelyek közép-európában népbetegség számba mennek: a lakosság hatvan százaléka szenved az ingyulladás és sorvadás bántalmaitól.

a hévizi gyógyforrásvizet, - amelyet hidroforral 42 fokosra melegítenek, - szájba illeszthető háromágú lyukacsos készüléken, 2.5 atmoszféra nyomással vékony sugarakban permetezik az inyre. így 10-15 percig mintegy 150 liter vizet juttatnak a beteg fogágyra. a meleg gyógyvíz hatására az iny belső rétegeiben is kitágulnak a vérerek és javul az anyagcsere. a sorvadó szövetek ezáltal reaktiválódnak. a baktériummal telített inyintasokot csak így lehet tökéletesen csiramentesíteni. a kezelés után az inyintasok általában fél napig baktériummentesek, s ez idő alatt indul meg a gyógyulás. ez a módszer - a szakemberek szerint - sokkal jobb mindenajta fogtisztításnál, s teljesen kiszoríthatná a fogkefét. a víz-sugaras kezeléssel a kezdeti ingyulladás többségében 5-7 nap alatt gyógyítható. a fürdőben kezelt betegek 88 százalékát teljesen meggyógyították, kilenc százalékban javulást értek el, s csak három százalékban járt eredménytelenül a kúra.

a súlyosabb betegségek gyógyításában is szembetűnő előrehaladást sikerült elérni: a fogágyelfajulásban szenvedők 59 százalékánál a fogágy-sorvadásos betegekénél pedig 28 százalékában értek el biztató javulást. a szakemberek véleménye szerint az iny-sugárfürdővel is - mint minden gyógyfürdő-kezeléssel - teljes eredményre csak akkor lehet számítani, ha a betegek fél- vagy egy évenként megismétlik a kúrát.

az iny-sugárfürdő - a tervek szerint - a budapesti gellért fürdőben és a fogklinikán is berendezik. a hévizi orvosok szerint a gyógyvíz-sugaras fogágykezelést mindenütt lehet alkalmazni, ahol gyógyforrás, vagy ivásra alkalmas meleg víz van. /mti/

- 6 -

8.20

9.15

Le

bb.14. díjnyertes tenyészállatok élethű modelljeit mutatják be a lipcsei nemzetközi vásáron

vid/a/ká cz

1962. május 24.

a mezőhegyesi, a hercegszántói és a bolyi állami gazdaságnak az országos mezőgazdasági kiállításokon díjat nyert állatairól élethű modelleket készített a szegedi kulturcikktermelő ktsz két dolgozója: marosi sándor és kormos istván. a helyszínen formázták meg a rekord tejhozamu teheneket, a legszebb paripákat, sertéseket. a gazdaságokban alkotott gipszminta alapján, különleges eljárással, papírpap és műanyagkeverékből készítették el az állatok modelljeit, az eredetinek ötödére kicsinyített méretben. a földművelésügyi minisztérium bíráló bizottsága az élethű modellek közül kilencet elfogadott s ezeket a lipcsei nemzetközi vásáron is bemutatják. /mti/

--

bb.15. huszezer televízió antenna külföldre

i/kf/a/vg

1962. május 24.

néhány éve még gyakori volt a panasz, hogy a televíziókhöz nem lehet tetőantennát kapni. a híradótechnikai vállalat azóta a gyártást olyan mértékben fejlesztette, hogy a hazai igények kielégítésén kívül már az elektroimpex megrendeléseit is teljesíteni tudja. az idén már 20 000 televízió antennát adnak külföldre, a legtöbbet ,, törzspiaccunkra ,, belgiumba.

a gyár új típusu köztponti rádió és televízió antennája iránt is érdeklődnek a külföldi vásárlók. az új típusúval ugyanis megszüntethető a háttérzőkön a városképet rontó antenna-erdő. egy-egy köztponti antennához 30 készülék kapcsolható, ezek száma azonban erősítők közbeiktatásával tovább növelhető. így a nagyobb házakhoz, vagy akár egy épülettömbhöz is elegendő egyetlen antenna. az idén százhetven ilyen antennát készít a vállalat jórészt hazai megrendelésre, külföldre csak mutatásban küldenek. a jövő évtől megindul az export is, többek között csehszlovákiának 10 000-15 000 ilyen antennára van igénye. /mti/

--

9.00

9.15

- 7 -

Le

bb 10. ezer rajz az általános iskolások „szabályosan közlekedj”, rajzpályázatán - május 27-én díjkiosztás

i vt/tm-lm sr

1962. május 24.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága „szabályosan közlekedj”, címmel rajzpályázatot hirdetett a budapesti általános iskolák tanulóinak. a pályázatra a diákok csaknem ezer pályamunkát küldtek be, amelyekből a zsüri kiválasztotta a díjazásra, illetve jutalmazásra legméltóbb rajzokat. a díjak között van kérempár, fényképezőgép, értékes festékkészlet és több könyv is. 47 tanuló rajzáért egyéni jutalmat kap, 200 diák oklevelet, s mintegy kétszázan részesülnek munkájuk elismeréseként szóbeli dicséretben.

a díjakat és a jutalmakat május 27-én adják át ünnepélyesen a csengery utcai közlekedési klub színháztermében. egyidejűleg bemutatják a legjobb pályamunkákat, amelyek közül néhányat a budapesti ipari vásáron is megtekinthetnek az érdeklődők. a fővárosi balesetelhárítási tanács pavilonjában./mti/

-. -

bb 11. hét napon át yachttal a balatonon

i tz/gk-lm ki

1962. május 24.

nagyon érdekesnek, ígérkező, újszerű hétnapos kirándulásokat szervez az idén az ibusz a balaton-kedvelők számára.

a turistákat budapestről gyorsvonat szállítja balatonföldvára vagy tihanyba, ahol már várja őket a motoros-vitorlás yacht. ettől kezdve csak éjszakánként tartózkodnak a szárazföldön, mégpedig a földvári, a györöki és a tihanyi campingek két-személyes sátraiban. ezenkívül csak az étkezéshez szállnak part-ra a legszebb üdülőhelyeken. a hét nappal tehát végig a yachton töltik, keresztül-kasul járva vele a magyar tengert.

az első hétnapos balatoni yacht-túra június 17-én, az utolsó pedig előreláthatólag augusztus 19-én kezdődik./mti/

-. -

- 8 -

le

9.07

95

bb 12. kinyitott a legszebb magyar vadvirág, a vadon termő pünkösdi rózsza

vid j-lm ká

1962. május 24.

a mecsek legmagasabb csucsan - a 682 méteres zengő erdő, bokros lejtőin kinyitott a vadontermő pünkösdi rózsza, a legszebb magyar vadvirág. ez a mediterrán növény az egész országban csak itt található, és még abból az időből maradt ránk, amikor a mecsek egyes részei szigetekként emelkedtek a környező tenger szintje fölé. a szinpompás vadvirág általában pünkösdi táján szokott kinyitni, az idén azonban - az ünnep napjának eltolódása miatt - majdnem három héttel előzte meg azt./mti/

-. -

bb 16. korszerűsítik az ötven éves szolnoki szigligeti színházat

vid fm/hné-lm fm

1962. május 24.

a szolnoki szigligeti színház jelenlegi épületében 50 évvel ezelőtt rendezték meg az első előadásokat. a félévszázados jubileum alkalmából az idén több mint négy millió forintot költenek az épület korszerűsítésére. új dohányzót és büfét építenek. felújítják a színpad tűzrendészeti berendezéseit, próbatermet létesítenek. a régi székeket újakkal cserélik ki. az épületen modern, pillérsoron álló homlokzatot alakítanak ki. a társulat május végén befejezi szolnokon a színházi évadot, és a felújított épületben előreláthatólag decemberben kezdi meg újból az előadásokat./mti/

-. -

bb 19. az idén tovább épül a bonyhádi tsz-lakónegyed

vid fm/tr-lm fm

1962. május 24.

a bonyhádi petőfi termelőszövetkezet tolna megye egyik legjobban gazdálkodó közös gazdasága, ahol a tagságnak még a tavalyi aszályos évben is jelentős jövedelme volt.

a tsz-gazdák az elmúlt három évben a szövetkezet központja közelében új utcásort építettek, s az építési kedv az idén sem csökkent. a „tsz-utcában”, - amelyet móríczi zsigmondról neveztek el, - 12 szövetkezeti tag kertés családi háza áll. jelenleg három új házon dolgoznak az év végére pedig két másik lakóházat fejeznek be. a tsz-lakótelepen a jövő évben újabb utcásor nyílik./mti/

-. -

9.14

95

- 9 -

le

bb 17. a földutak „páncélozására”, dolgoztak ki módszert magyar szakemberek

i tz/gk-lm ki

1962. május 24.

rövidesen nagyjelentőségű műszaki kutató munka kerül illetékes szervek elbírálása alá. a kutatást annakidején néhai dr. jáky józsef kossuth-díjas egyetemi tanár kezdeményezte, majd az örökébe lépett dr. kézdi árpád professzornak, a műszaki tudományok doktorának vezetésével az építőipari és közlekedési műszaki egyetem talajmechanikai tanszékének dolgozói fejezték be.

a probléma - a földutak megjavítása „stabilizálása”, - igen régi. a göröngyös, vagy a nagyobb esők után sártengerré váló utakon gyorsan mennek tönkre a gépkocsik, a mezőgazdasági gépek, sőt néha lehetetlen a közlekedés és az elszállíthatatlan termények nagyrésze értékét veszti, vagy elpusztul a földeken. most, a mezőgazdaság szocialista átszervezésével egyre sürgetőbb ezeknek az utaknak a megjavítása.

a tanszék szakemberei éveken át keresték azokat a megoldásokat, amelyekkel a földutakon olcsón és gyorsan sima, egyenletes és az adott helyen szokásos forgalmat tartósan elbíró felület alakítható ki. külön kísérleti pályát létesítettek, amelyen kipróbálják, mennyire bírják el a különböző megoldások szerint „stabilizált”, földutak a szokásos forgalmat.

végül a cement, illetve a bitumen alkalmazása bizonyult a legjobb megoldásnak. elég az uttest felső, 15 centiméteres rétegének eredeti anyagához 6-14 súlyszázalék cementet, vagy 4-6 százalék bitument keverni, és a megszilárdulás után az ut négyzetcentiméterenként 17.5 kilogrammos terhelést bír el, 28 napos körülményben pedig tenerbirása már ennek körülbelül kétszeresére, szélső esetben ötszörösére növekszik. már pedig a szekerek vasabroncsok kereke 12-15, a teherautók gumikereke pedig mindössze 3-4 kilogrammal nehezedik az ut egy-egy négyzetcentiméterére.

az új felület kialakításához nem kell különleges szak-képzettség. egyetlen kör vespallér vezetésével 16 ember kizárólag mezőgazdasági gépek felhasználásával nyolc óra alatt körülbelül 300 méter hosszú, három méter széles utat tud „stabilizálni”, és a stabilizált földutak - amint azt az eddig kilenc helyen megépült kísérleti utszakaszok többéves „üzemeltetése”, igazolta - teherbirás és élettartam tekintetében is teljesen egyenértékűek a szokványos makadámúttal; viszont megépítésük csak feleannyiba kerül./mti/

-. -

Je

9.20

J.R.T

- 10 -

bb 18. a pest megyei termelősövetkezetek költségvetésük 11 százalékát fordítják a legelők gondozására

i áe/gg-lm ká

1962. május 24.

pest megye állattenyésztésének gyorsított fejlesztésében súlyos akadály a rétek és legelők elhanyagolt állapota. a 130.000 holdnyi rét többsége mélyfekvésű, szódás szikes terület. a termelősövetkezetek térhódításával sok egyéb feladat mellett most ennek a régi problémának a megoldására is kedvezőbbek a lehetőségek. a közös gazdaságok évi költségvetésük 11 százalékát fordítják a legelők gondozására. az idei tavaszon több mint 2000 holdon végezték el a legelők műtrágyázását, s ennél jóval nagyobb területen hozták rendbe a kutakat, irtották ki a bokrokat, simították el a zsombékokat. helyenként megkezdték az elgyomosodott legelők feltörését. a feltört területeken 2-3 évig kapásnövények termesztésével javítják a talajt, ezután öt-hat fűfélésegből összeállított magkeveréssel vetik be. ezeknél is nagyobb feladat azonban a legelők vízrendezése. a következő négy évben mintegy háromezer holdon építik ki az öntözőrendszert, s emellett évenként 1500 holdat víztelenítenek. a legelőgondozásban a nyáregyházi béke termelősövetkezet mintaszerű, kitűnően karbantartott legelője szolgáltatja megyeszerte a példát./mti/

-. -

bb 21. fedett vásárcsarnokokat építenek győr külső kerületeiben

vid szf/te-lm cz

1962. május 24.

fedett vásárcsarnokokat építtet győr város tanácsa a külső kerületekben. az első fedett csarnok győr-ujváros és győr-sziget lakói részére elkészült a bercsényi-ligetben. a csarnokot a jövő héten nyitják meg, ugyanakkor megszüntetik a nyiltpiaci árusítást a kossuth-lajos utcában. a csarnok építése és környékének rendezése egymillió forintba került. fedezetül a városfejlesztési alap szolgált. a tapasztalatok felhasználásával a második vásárcsarnokot győr-nádorvárosban építik fel. bővítik a külvárosi boltihálózatot is. a gyárvárosban, révfaluban és a szabadhegyi városrészben épülnek élelmiszerboltok egyenként 300.000 forintos költséggel./mti/

9.27

7. -

- 11 -

104

£

bb. 20. 175 éves jubileumára készül az állatorvostudományi főiskola - külföldi díszdoktorokat avatnak a tudományos ülés-szakon

i ie/e ká

1962. május 24.

megalakulása 175. évfordulójának ünneplésére készül az állatorvostudományi főiskola. jogelődje, a budapesti orvosi fakultás állatgyógyászati tanszéke 1787-ben kezdte meg működését. a később önállóvá vált állatorvosi tanintézet 1880-ban költözött jelenlegi, rottenhiller utcai székházába. története a további évtizedekben is változatos volt, a 30-as és a 40-es években a műszaki, majd az agrártudományi egyetem részeként működött, s éppen tíz évvel ezelőtt, 1952-ben önnállósult újból, mint állatorvostudományi főiskola.

a magyar állatorvostudományi főiskola nemcsak megalakulásának idejét, hanem színvonalát tekintve is az elsők közé tartozik a világon. jellemző erre, hogy négy akadémikus professzorának, hutyra ferencnek, marek józsefnek, manninger rezsőnek és mócsy jánosnak „a háziállatok speciális patológiája és terápiája”, című, 1905-ben megjelent műve 1959-ben 11. németnyelvű kiadását érte meg. lefordították már szinte valamennyi kultúrnyelvre, s az egész világ állatorvosi irodalmának legelterjedtebb és legnagyobbbecsültebb alkotása. a főiskola jelentős szerepet töltött be a magyar mezőgazdaság fejlődésében. nagy érdeme volt abban, hogy a századforduló táján sikerült egy sor fertőző állatbetegséget teljesen vagy nagyrészt megszüntetni, s hogy hazánkban a külföld által is elismert, mintaszerű állategészségügy-igazgatási és élelmiszerhigiénikus szakszolgálat alakult ki.

az utóbbi időkben megváltoztak, kibővültek az állatorvostudományi főiskola feladatai: a heveny fertőző betegségek zömének megszűnte után többet foglalkoznak az állatok nagyüzemi tartásának, takarmányozásának egészségügyi problémáival. a legutóbbi években ennek megfelelően új laboratóriumokat építettek és egy sor új tantárgyat vezettek be, a hallgatók több általános állategészségügyi, üzemszervezési és növényzeti ismeretet szereznek. a szocialista mezőgazdaságnak sokkal több állatorvosra van szüksége; a hallgatók száma most körülbelül kétszerese a felszabadulás előttinek, s évente átlagosan százhuszan végeznek.

a kutató munka legújabb eredményeiről számolnak be a jubileum alkalmából szeptemberben sorra kerülő ötnapos tudományos ülés-szakon. ez nemcsak a hazai állatorvostudomány nagy seregszemléje, hanem nemzetközi tapasztalatcsere is lesz, a főiskola ugyanis 26 országból hívta meg a rokon-intézmények képviselőit. az ülés-szakon a főiskola díszdoktorává avatja az állatorvostudomány néhány kimagasló külföldi művelőjét. /mti/

9.30

- 12 -

bb 22. kilencvennégy zalai községben nyílik idény-napközi

vid gg-lm fm

1962. május 24.

zsalában a tanév befejezése után - az állandóan működő bölcsődéken és napköziotthonokon kívül - 94 községben nyílik idény-napközi. az utóbbiakban mintegy háromezer gyermeket helyezhetnek majd el./mti/

bb 23. betegpénzt, szülési segélyt fizetnek a nagycenki széchenyi istván termelőszövetkezetben

vid j-lm ká

1962. május 24.

a nagycenki széchenyi istván termelőszövetkezet legutóbbi közgyűlésén fontos határozatot hozott jövőre. a jövőben a szövetkezet beteg, keresésképtelen tagjainak a szociális alapról rendszeres segélyt fizetnek. azok a tagok részesülhetnek betegségi segélyben, akik keresésképtelenségüket orvosi bizonyítvánnyal igazolják, és akik a megbetegedés előtti két évben rendszeresen részt vettek a közös munkában. a segély a megbetegedés nyolcadik napjától jár, és fél évig folyósítható. összege a megbetegedés előtti három hónap átlagos keresetének 50 százaléka. a szövetkezet a gyalogmunkások közül azokat tekinti rendszeres dolgozóknak, akik április 1. és október 31. között havonta átlagosan 20, november 1. és március 31. között havonta átlagosan 15 napot dolgoztak a közösségben.

határozatot hozott a közgyűlés a szülési segély folyósításáról is. azok a nők, akik mint tagok szülés előtt két évig rendszeresen dolgoztak a termelőszövetkezetben, 12 hetes szülési szabadságot kapnak, s ez idő alatt a betegségi segélynek megfelelő szülési segélyben részesülnek./mti/

9.40

- 13 -

bb 24. ezeröttszáz tonna fűtőolajat takarítottak meg az év eleje óta a dunaujvárosi martinászok

vid szf/te-lm cz

1962. május 24.

a dunai vasmű martin acélművében nagymennyiségű fűtőolajra és gázra van szükség az acélotvasztáshoz. a martinászok az év eleje óta jól gazdálkodtak a fűtőanyaggal. a gazdaságos kalóriafelhasználás annak tulajdonítható, hogy csökkentették a hűtőelemek felületét. ezzel együtt járt a fűtési hővesztés csökkenése. hozzájárult, a kalóriafelhasználás javulásához a kemencék élettartamának, tartósságának növekedése és a kemence-teljesítmény emelkedése is. az év első negyedében a tervezett-höz képest nyolcvanezer kalóriával kevesebb tüzelőanyaggal gyártottak egy-egy tonna acét. áprilisban és májusban a kalória-fogyasztás valamivel még tovább csökkent. így végeredményben az év eleje óta mintegy ezeröttszáz tonna import fűtőolajat takarítottak meg. a megtakarítás értéke meghaladja az egymillió hatszázezer forintot./mti/

--

bb 25. győr megyében megalakult a termelészövetkezetek első közös építőbrigádja

vid jlm ká

1962. május 24.

országszerte örvedetesen terjed az a módszer, hogy a termelészövetkezetek összefognak egy-egy nagyobb feladat megoldására. legutóbb négy győr-sopron megyei közös gazdaság: a bogoszlói béke, a farádi felszabadulás, a szilsárkányi új barázda és a rábatamási új élet hozott létre közös építőbrigádot. a 25-30 főből álló közös építőbrigád a szerződő termelészövetkezetek részére készíti el a gazdasági épületeket és a szövetkezeti tagok lakóházait. a brigád tagjai valamennyien termelészövetkezeti tagok, akik kőműves szakmai vagy építőipari segédmunkás gyakorlattal rendelkeznek. a brigád munkájával kapcsolatos költségeket a négy termelészövetkezet közösen viseli. a brigád tagjait nem munkaegységben, hanem az építőiparban használatos teljesítménybérben fizetik.

a megyében az első építőbrigád mintájára közös szőlőtelepítési, baromfitenyésztési és szarvasmarha-tenyésztési vállalkozás létrehozását is tervezik./mti/

--

- 14 -

9.47
11.05

bb 26. mélyülő barátság, küldöttség- és dokumentumcserék baranya megye és a Lvovi terület között

vid j-lm fm

1962. május 24.

rapai gyűlésnek, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkárnak vezetésével május elején küldöttség látogatott Lvovba, hogy a baranya megye és a szovjetunió Lvovi területe között korábban kialakult baráti kapcsolatokat továbbfejlesszék. a küldöttség egyhetes látogatása alatt megismerkedett a kétmillió lakosu Lvovi terület gazdasági, kulturális és politikai életével. ugyanakkor a Lvovi sajtóban baranyát ismertető képek cikkek, riportok jelentek meg.

baranya megye és a Lvovi terület vezetői megállapodtak, hogy június 10-én mezőgazdasági, szeptemberben pedig ipari szakemberekből álló küldöttségek cseréjét bonyolítják le. a pécsi és a Lvovi rádió műsort, a két testvérváros újságjai pedig cikkeket, riportokat, híreket cserélnek egymással. még ebben az évben baranyáról 25 perces dokumentumfilmet készítenek a amelyet bemutat a Lvovi televízió. megrendezik pécs és Lvov képzőművészeinek cserekiállításait, s tervbe vették a Lvovi és a pécsi színházak kölcsönös vendéglátókat is./mti/

--

bb 29. hétszáz mondat gyűjtött a pécsi pedagógiai főiskola hagyománykutató munkaközössége - elkészítik baranya falumonográfiáját

vid gk-lm fm

1962. május 24.

a pécsi pedagógiai főiskola hagyománykutató munkaközössége eddig 700 mondat, mondatöredéket gyűjtött baranyában. Ezúttal feldolgozását rendszeresen közli a pécsi rádió, s három könyvet is megjelentettek a gyűjtemény legszebb darabjaiból.

a hagyománykutató munkaközösség most újabb nagy terv megvalósításához kezdett: a pécsi pedagógiai főiskola tanszékeinek és hallgatóinak, a dunántúli tudományos intézetnek és a 12 baranyai honismereti szakkörnek segítségével a következő 3 évben elkészíti baranya megye részletes, az élet minden területére kiterjedő monográfiáját, valamint a megye 325 községének lexikonját. a falulexikonok a községek történeti - földrajzi leírásán kívül tartalmazzák majd a helybeli népművészettel, népi hagyományokkal kapcsolatos tudnivalókat is. a továbbiakban a falvak vezetőinek lesz a feladatuk, hogy a lexikonokat a falu életében bekövetkező fontosabb eseményekkel kiegészítsék./mti/

9.54

- 15 -

11.05

Se

bb 27. a borsodi uttörők segítik a miskolci vidámpark
mielőbbi felépítését

vid szf/te-lm cz

1962. május 24.

Miskolcon a város egyik legszebb részén jövőre vidámparkot nyitnak meg kisvasúttal, óriáskerékkel, sok hintával és körbeforgó repülőgépekkel. Élőfa múzeum is terveznek a parkban. az építést az üzemi kisz-szervezetek és az iskolák tanuló társadalmi munkáival segítik. az uttörők például vállalták, hogy annyi kiló rongyot, papírt és kétszer annyi kiló vasat gyűjtenek, mint ahány tanulója van iskolájuknak. a vállalkozásért kapott pénz a park költségeire fordítják. a mozgalomhoz a megye valamennyi általános iskolája csatlakozott és az eredmény máris mutatkozik. a miskolci tótn pát általános iskola 1071 tanulója például egy hét alatt 4573 kiló vasat, 1326 kiló papírt és 707 kiló rongyot adott át a mérnek a vidámpark javára. szépen dolgoztak a falusi iskolások is. muszornét általános iskola diatalljai pár nap alatt 12 tonna vasat és 19 mázsa papírt gyűjtöttek. az anyag ellenértékét ők is a park felépítésére adták.

az uttörőkön kívül értékes felajánlásokat tettek a vállalatok kisz-szervezetei is. a miskolci tervező vállalat kisz-istái és a magyar építőművészek szövetségének helyi csoportja a dolgozóik, illetve tagjaik nevében vállalták, hogy a vidámpark tervező társadalmi munkában készítik el. az ózdi uttörőház kollektívája elhatározta, hogy a park részére kottijátékot ajándékozik./mti/

bb 28. megkezdtek a sárvári termálfürdő építését

vid szf/gk-lm cz

1962. május 24.

a múlt évben sárváron 998 méter mélységben 44 fokos vizet találtak. az országos közegészségügyi intézet elemzése egy liter vízben 36-37 gramm oldott alkotórészt, főleg nátriumhidrogénkarbonátot és nátriumkloridot mutatott ki. a víz megfelelő balneotechnikával gyógyászati célra alkalmas.

a sárvári tanács elkészítette a fürdő tervét. egyelőre 8x33 méteres uszómedencéi építenek. a tanács az idei munkára a községfejlesztési alapsból 800.000 forintot fordít, a lakosság pedig mintegy 200.000 forint értékű társadalmi munkára vállalkozott./mti/

10.08

- 16 -

F!
Hiany:
udj. 16.

bb 32. községi
megyei múzeum

vid.gk-lm fm

a köz
kezelésbe kerül
hódmezővásárhely
múzeumot, a ma

17. lép

gr.ú.

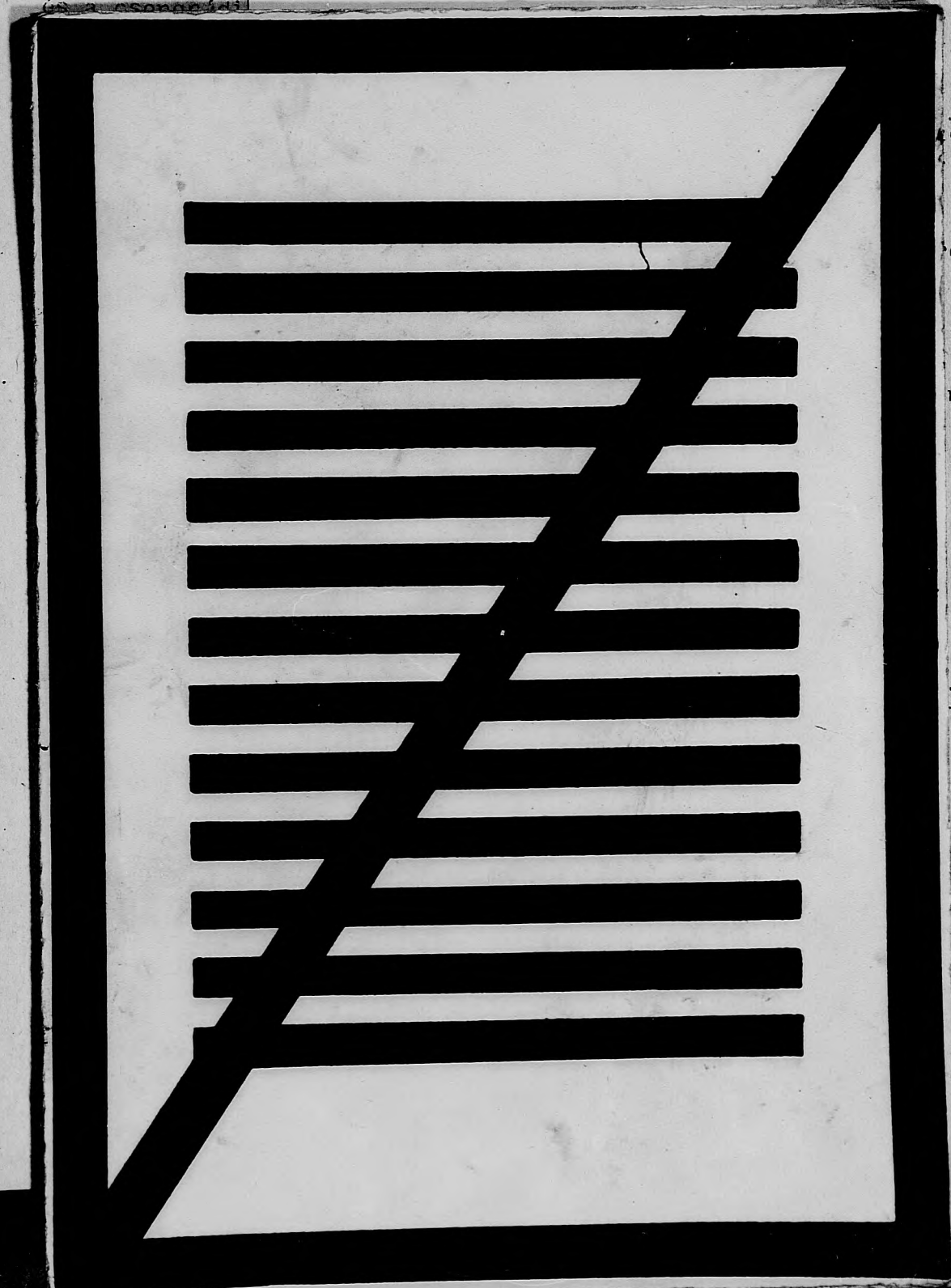
jus 24.

tban tanácsi
ben a
koszta józsef
falumúzeumot

eu-
án

nyei-

e-
szó-

bb 27.
mielőbb

vid szj

parkot
körbefor
ban. az
társadal
annyi ki

F1
Szilárdy:
udj. 16.

17. lep

dámpark

2. május 24.

jövőre vidám-
sok hintóval és
rveznek a park-
iskolák tanulóit
váltatták, hogy

nek,

a-
u-

irt
Epen

rták.

Sz-
a

tek-
./mti/

gy
o-

lőre

a

o-

bb 32. községi vándorkiállításokon mutatják be a csongrádi
megyei muzeumokban őrzött anyagokat

vid.gk-lm im

1962. május 24.

a községi könyvtárakhoz hasonlóan a közelmúltban tanácsai
kezelésbe kerültek csongrádi megye muzeumai is. a jövőben a
hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumot, a szentesi koszta józsef
muzeumot, a makói józsef attila muzeumot, a szegvári falumuzeumot
és a csongrádi helytörténeti muzeumot a megyei tanács felügyele-
te alá tartozó, országos hírű szegedi móra ferenc muzeum irányít-
ja és ellenőrzi.

ez a szervezeti intézkedés az eddiginél jobban köz-
kinccsé teszi a muzeumi gyűjteményeket. a tervek szerint a muzeu-
mok raktáraiban őrzött, s kiállítási terem hiányában csak ritkán
bemutatott régészeti, természetrajzi, néprajzi és művészet-
történeti anyagból vándorkiállításokat állítanak össze. ezeket
összel már bemutatják a falusi művelődési házakban, s fel-
használják az ismeretterjesztő előadássorozatok szemléltetésére
is.

a csongrádi muzeumok cserekiállításokat is rendeznek.
tervezik például, hogy az ország második legnagyobb rovargyűj-
teményét, amelyet szegeden őriznek, a megye többi muzeumában
is bemutatják, a hódmezővásárhelyi muzeum pedig tornyai festményei-
ből mártélyon, - ahol a művész sokat dolgozott, - rendez majd
kiállítást./mtiö

.-.-

bb 33. háztartási gépkölcsönző szolgálat a tanyavilágban

vid j-lm ká

1962. május 24.

szolnók megyében, ahol befejeződött a falvak
villamosítása, és a nagyobb tanyaközpontokban is villany ég
már, nagy érdeklődés nyilvánul meg a háztartási kisgépek iránt.
a földművelésszövetkezetek eddig mintegy 30 faluban, tanyai telep-
üléseken vezették be a háztartási gépkölcsönzést. naponta 70
mosógéppel, 30 porszívóval, 20 padlókefével, harisnyaszem-
felszedővel, kenékpárral, edényekkel könnyítik a szövetke-
zetekben dolgozó házia szonyok gondjain. ebben az évben újabb
negyedmillió forintot öltenek kisgépek, használati eszközök
beszerzésére. a jársági tanyavilágban, a tiszamenti települése-
ken háztartási gépeken kívül magnetofont, táskarádiót, fényképező-
gépet is kölcsönözhetnek majd a természetközvetkezeti
tagok. az elromlott gépek, ruhaneműk, lábbeliek javítására
megszervezik a felvevő szolgálatot. elsőnek a kunszentmártoni
járás tanyavilágában helyezik üzembe a földművelésszövetkezetek
mozgójavító szolgálatát./mti/

10.35

- 18 -

bb 34- finn építőmunkások látogatása az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen

t vt/gg-lm -cz

1962. május 24.

az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének vendégeként hazánkban tartózkodó finn építőmunkás-küldöttség csütörtökön délelőtti az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen látogatott. a vendégeket dr. perényi imre rektor tájékoztatta az egyetem történetéről, jelenlegi szervezeti felépítéséről, működéséről. ismertette műszaki jellegű felsőoktatási intézményeink működésének fejlődését, valamint az oktatási reformmal kapcsolatos feladatokat. a tájékoztató után az egyetem rektora és a beszélgetésen résztvevő professzorok válaszoltak a finn építőmunkások kérdéseire.

a látogatás befejezésekor a vendégek megtekintették az egyetem több tanszékét./mti/

bb 35. munkásmozgalmi kiállítás nyílt zalaegerszegen

-lm -cz

1962. május 24.

csütörtökön ünnepélyes keretek között nyitotta meg király ferenc, a zalaegerszegi városi pártbizottság titkára a szakszervezetek területi munkásokthonában a magyar munkásmozgalmi kiállítást. a magyar munkásmozgalom történetét, fejlődését, harcát bemutató kiállítás június negyedekéig lesz nyitva zalaegerszegen./mti/

11.25

- 10 -

bb 36. csütörtökön a német demokratikus köztársaság pavilonja tartotta nemzeti napját a budapesti ipari vásáron - a találmányi pavilon értékes kiállítási anyagát csütörtökön reggel mutatták be a sajtó képviselőinek

t sz/nbj/gg-lm ki

1962. május 24.

változatlanul nagy az érdeklődés a budapesti ipari vásár iránt. csütörtökön - mivel kedvezett az időjárás - már 9 óra tájban több ezren várokoztak a bejáratok előtt. szinte percenként indultak a 70-es jelzésű trolibuszok, mégis minden kocsi zsúfolt volt.

délelőtt a vásárváros főterének árbócára felvonták a német demokratikus köztársaság nemzeti lobogóját, jelezve, hogy csütörtökön tartja nemzeti napját az nok pavilon. a hangszórókon ndk zeneszerzők muzsikáját közvetítették. a német demokratikus köztársaság pavilonja egyébként sok meglepetést tartogat a látogatóknak. hét külkereskedelmi vállalat vonultatja fel a termékeket. az érdekességek közt található különböző típusú fémegymunkáló gépek, a fel esen új konstrukciójú csaptyúk - fűrőgép. a gyorszövő automata gép előnye, hogy különféle textiliák gyártására alkalmas. természetesen a látogatók nagy érdeklődést tanúsítanak a bemutatott génekocsik iránt is. a lányok és az asszonyok különösen sokféle háztartási gép előtt időznek hosszabban a szabad terület kis pavilonjában található az „üvegember”, amely naphosszat valósággal vonzza a kíváncsiságot.

csütörtökön reggel egyébként a találmányi hivatal sajtótájékoztatón mutatta be az ideai budapesti ipari vásárra felvonultatott találmányokat, új típusú gépeket. tasnádi emil, a találmányi hivatal elnöke elmondotta, hogy most már negyedik alkalommal rendezik meg a kiállítást. az ideai budapesti ipari vásáron a találmányi hivatal több mint száz találmányt állított ki. külön érdekessége a pavilonnak, hogy az idén először az új magyar gépeken és berendezéseken kívül helyet kapnak a német demokratikus köztársaság és a bolgár népköztársaság egyes jelentős találmányai is. a kiállítás megrendezésénél arratörekedtek, hogy bemutassák, milyen műszaki fejlődést értünk el az elmúlt egy esztendőben.

...köv./

bb 36. /csütörtökön...folyt./-lm

tasnádi emil hangsúlyozta, hogy az ujtómozgalom - amelynek nyomán igen értékes találmányok is születnek - tömegmozgalommá fejlődött. a múlt évben negyedmillió ujtási javaslatot nyújtottak be, amelynek gazdasági értéke kétmilliárd forint. az ujtások és találmányok díjazására 140 millió forintot juttatott a népgazdaság./mt/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 21. sz. hírünket „fedett vásárcsarnokokat építenek...”, v i s s z a v o n j u k s helyette más hírt adunk!

bb 38. „specialisták”, a pécsi szénbányákban - a műveletenkénti szakosítás eredményeként tonnánként 24-25 forinttal csökkent a szén termelési költsége

vid hmé-lm -cz

1962. május 24.

a pécsi szénbányászati tröszt üzemeiben az utóbbi években nemcsak a termelési feladatok nőttek, hanem specializálódtak a munkafolyamatok. ezért az év elején új munkaszervezést, területi megosztás helyett műveletenkénti szakosítást vezettek be. a célja az, ahogy a műszaki- és fizikai dolgozók több művellet helyett lehetőleg egy-egy meghatározott feladattal foglalkozzanak. a szakosítást elsőként pécsbányán vezették be februárban. míg korábban az üzemet bányamezőnként, terület szerint osztották fel a bányamesterek között, s egy személy irányította az előkészítést meg a termelést is, a kettőt most különválasztották. ők termelési körletet alakítottak, az előkészítésen belül pedig műveletenként alakítottak különböző munkacsoportokat. így például műszaki, egyúttal gazdasági felelőse van a meddőelővájásoknak, szénelővájásnak, szállításnak, fenntartásnak. a csoportokon belül ugyancsak kórknét feladattal bízták meg minden egyes dolgozót.

/folyt.köv./

12.25

13.45

- 20 /a

P.
A.

bb 33. / „specialisták”, a pécsi...folyt./-Lm

a szakosítással egyidejűleg megváltoztatták az önleltá-
moltást, eszerint nemcsak a termelési terveket bontották le kisebb
egységekre, hanem a beralapot, az anyagköltségeket, létszámot,
szabadságolási terveket is. Ezekkel a termelési körlet és az
előkészítési szakosított csoportok vezetője önmaga gazdálkodik,
megtartásuként felelős, az üzemben rendszeresen méri a csapatok
időfelhasználását, részletesen elemzi a munkásoktól független
idővesztések okait, szenteltetesen kördiagram mutatja, hogy a
csapatok mivel töltik munkaidejüket. Így a különböző műveletek
felelősei állandóan figyelemmel kísérhetik hol van javítani való,
területükön, hogy a 420 percből minél több teljes produktív mun-
kával legyen kitöltve.

a rövid pár hónapi tapasztalat máris a szakosítás, az
önleltámoi rendszerrel melletti szől. körültkintőbb a munka szerve-
zése, a dolgozók elosztása, az anyagfelfhasználás, a szerszámok
kezelése, jellemző változás például az előkészítéssé, hogy
míg tavaly 25 munkahely volt üzemben, most tízzel kevesebb, tehát
koncentráltabban, azaz gazdaságosabban dolgoznak, feltárásnál a
napi vágathajtási sebesség a tavalyinál 41 centiméterrel az ideai
tervhez képest 22 centiméterrel több, a bányászok műszakonként
65 kilóval több szenet termelnek a tervezettnél.

a fontos munkaterületeken bevezették a négynegyedes
műszakot, ez azt jelenti, hogy szükség esetén a nap teljes
24 órájában, megszakítás nélkül tudnak dolgozni, ezzel a szer-
vezési módszerrel sikerült a múlt hónapban havi száz méteres
meddőfeltárási rekordot elérni, az kétszerese a trösztii átlag-
nak, mindez gazdaságosabbá teszi a széntermelést, bizonyított erre
az, hogy pécsbányán egy-egy folyóméter vágat kihajtási költsége,
illetve a szén tonnánkénti termelési költsége 24-25 forinttal
kevesebb, most, mint tavaly.

a pécsbányai tapasztalatok alapján a trösztii valamennyi
üzemében bevezették a szakosított munkaszervezést./mli/

12.45

13.45 ✓

- 21 -

le

bb.37. újra fellobbant a helikoni láng-ünnepélyesen megnyitották a helikon-ünnepségeket keszthelyen

vid/gk/a/ hk

1962. május 24.

Keszthelyen, a Balaton fővárosa, csütörtökön egyetlen nagy diáktáborra változott. Dunántul 76 középiskolájának 3 500 tanulója találkozott itt a hagyományos helikon-ünnepségeken, amelyet másfél évszázados szünet után a keszthelyi gimnázium és a mezőgazdasági technikum kezdeményezésére újítottak fel.

A keszthelyi szabadtéri színpad nézőtere zsufolásig megtelt a csütörtök reggeli megnyitó ünnepségen, a diákokat Ács László, a keszthelyi városi tanács vb-elnöke, Németh János, a helikon bizottság elnöke üdvözölte, majd Várnai Ferenc, a Kisz központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Az ünnepi megnyitó legszebb színelőadása volt, amikor az egyenruhás diákok a szabadtéri színpad mellett a régi hagyományok szerint meggyújtották a helikon-fáklyákat, amelyek a négynapos ünnepségsorozat idején szünet nélkül lángolnak. Ezután a székesfehérvári József Attila gimnázium tanulói, a tavalyi kulturális verseny győztesei átadták a rendező bizottságnak a helikon-serleget, amelyet majd vasárnap adnak át a mostani vetélkedőn legjobban szereplő iskolának.

A megnyitó ünnepség után megkezdődött a dunántúli középiskolás diákok nagyszabású kulturális seregszemléje. Délelőtt 10 órákor már több ezeren foglaltak helyet a szabadtéri színpad nézőterén, amüvelődési ház, a filmszínház és a festetics-kastély termeiben. Elsőnek a vers- és prózamondók vetélkedője, valamint a hegedű- és csellójátékosok hangversenye kezdődött meg. Délután a táncsoportok és az irodalmi színpadok szerepelnek. A négynapos kulturális programban összesen 30 énekkar, 22 zenekar, 37 táncsoport és 12 irodalmi színpad vesz részt. A diákok egyéb versenyein 130 vers- és prózamondó, 70 szólóénekes, 100 hangszeres szólólista és 40 táncos szerepel.

Az idei ünnepségeken - csak úgy, mint az 1814-et követő esztendőben a festetics gyöngy haladó gondolkodású főúr kezdeményezésére megtartott első helikoni napokon - az irodalomkedvelő ifjúság neves írókkal találkozik. A diákok érdeklődésére jellemző, hogy a helikoni pályázatra 300 saját szerzeményű költeményt, 80 helyismereti tanulmányt, 50 irodalmi riportot és 35 néprajzi pályaművet küldtek be.

A helikon-ünnepség első napi gazdag programja a Balaton-parti hullám-szálló teraszán a dunántúli iskolák diákjainak ismerkedési estjével zárul. /mti/

12.50

13.00

- 22 -

le

bb. 39. a pártkongresszus tiszteletére háromszézer méter fonalat készítenek megtakarított anyagból miskolcon

vid/lmó/e szf

1962. május 24.

A miskolci pamutfonó dolgozói elhatározták, hogy az máj 8. kongresszusának tiszteletére terven felül 30 tonna fonalat készítenek megtakarított anyagból. A megtakarítást úgy érik el, hogy egy nemrégiben bevezetett műszaki intézkedéssel a pamut bontásánál és tisztításánál lényegesen kevesebb anyag megy veszendőbe. A fonóknak a kongresszusi versenyben számottevően javítják a fonal minőségét és csökkentik a költségeket is. A már bevezetett és még bevezetésre kerülő műszaki intézkedéseken kívül az eddiginél jóval nagyobb számban vesznek részt a dolgozók a fejlettebb, igényesebb és gazdagabb eredményt ígérő versenyformákban, hogy a felajánlást biztonságosan teljesítsék. Az I-es műszakon dolgozók között megkezdődött a verseny a szocialista címért. Az üzem dolgozói már sikereit számolhatnak be: a verseny első hónapjára esedékes fonalat elkészítették. /mti/

bb. 40. testvéri segítség a jégkárt szenvedett ecsédi termelőszövetkezeteknek

vid/j/e ká

1962. május 24.

A heves megyei ecséi község két termelőszövetkezetét az elmúlt héten súlyos jégverés érte. A jégeső olyan hirtelen kerekedett, hogy a szövetkezeti gazdáknak nem volt idejük védekezésre, így néhány perc alatt az aranykalász és a vörös csillag tisz. gazdaságában 400 holdon tette tönkre a fejlődő paradicsom- és uborkapalántákat. A szövetkezeti gazdáknak még arra sem jutott idejük, hogy a melegágyakban kiültetésre váró palántákat megvédjék. A mátraaljai termelőszövetkezetek a hír hallatára azonnal segítségére siettek az ecséi szövetkezeti gazdáknak. Az aranykalász termelőszövetkezet már a következő napon palántákat kapott a csínyói és a gyöngyöstarjáni termelőszövetkezetektől, továbbá a nagygyombosi tangazdaságtól. A vörös csillag tisz-t a Lőrinci, a hatvani és számos más, környékbéli termelőszövetkezet segítette ki palántákkal. Így a jégverés után azonnal megkezdődhetett a palánták pótlása, és a kárt szenvedett terület nagyrészen már újra zöldült a paradicsom és az uborka. /mti/

12.55

13.00

- 23 -

le

bb 41. sok háziasszony kap könyvjutalmat a komárom megyei általános és középiskolák felnőtt tagozatán

13 fm/tr-lm fm

1962. május 24.

Komárom megyében ezekben a napokban kezdődnek a vizsgák a dolgozók iskoláiban, ahol az idén sok nő tanult. az általános iskolák esti és levelező tagozatán négyszáz nő vizsgázik, kétszer annyi, mint két évvel ezelőtt. a gimnázium dolgozó tagozatán a hallgatók egyharmada - a háromezerből ezer a nő. a korábbi években ugyyszólván alig akadt az esti iskolák tanulói között háziasszony, az idén viszont már sok jár általános iskolába, sőt gimnáziumba is. a nyergesújfalusi gimnáziumban például hét háztartásbeli asszony tanítvány gánul, a nőtanácsok most a legjobban tanuló háziasszonyokat könyvvel jutalmazzák./mti/

--

bb 42. házigépes brigádok dolgoznak a szabolcsi házikertekben

vid/j-lm ká

1962. május 24.

Szabolcs-szatmár megye gyümölcsstermő vidékeit export övezetkévé nyilvánították. a termelőszoövetkezetek és az állami gazdaságok eleget tesznek az ezzel járó fokozott követelményeknek, s jelenleg is több mint félezer hektár területen motoros géppel irtják a kártevőket a jonathan-almákban, a háztáji gyümölcsösök kertekben azonban mindaddig nem volt lehetőség szervezett növényvédelemre, mert a termelőszoövetkezeti tagok nem rendelkeztek megfelelő felszereléssel, ezen a problémán segítettek most a növényvédelmi bizottságok és a földművelészoövetkezetek. csaknem minden községben megszervezték az önkéntes permetező brigádokat, amelyek házról-házra járva fertőtlenítik az almafákat. jelenleg mintegy 8000 háti permetezőgéppel szórják a parathion-tartalmú szert a nagy tömegben fellépő levéltetvek ellen. ezzel elérik, hogy az idén már export minőségű alma terem az eddig elhanyagolt házikertekben is./mti/

--

13.20

13.50

-24-

le

bb 43. „népszerűtlen feladat napjainkban a fegyverkezési verseny, a népek közötti gyűlölködés prófétájának lenni, - dezséry László nyilatkozata hat országban tett utjáról

1 di/mné-lm sr

1962. május 24.

dezséry László, az országos béketanács főtitkára, aki a közelmúltban egy delegáció élén a magyar békemozgalom képviselőjeként külföldön járt, hazatérte után nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- hat országban jártunk. találkoztunk nyugatnémet békeharcosokkal, bepillanthattunk dánia, svédország, finnország éléibe, láttuk a szovjet békemozgalom készülődését a moszkvai leszerelési és béke vilákkongresszusra, s gazdag tapasztalatokat szereztünk a lengyel békemozgalom tevékenységéről. sok élményben volt részünk, s gazdag tapasztalatokat szereztünk arról, hogy a különböző országokban élő emberek hogyan gondolkoznak korunk nagy kérdéseiről. ezernyi jelét láttuk annak, hogy a társadalom legkülönbözőbb rétegei békére vágnak, azt vallják, hogy a népek nem maradhatnak tétlenek, ha az emberiség jövőjéről, a nukleáris katasztrófa megelőzéséről van szó. ebből a szempontból az jelentette számunkra a legnagyobb élményt, hogy meggyőződhetünk róla: a kapitalista országokban is egyre rosszabbul áll a hidegháborus lovagok szénája, s napjainkban nyugaton is népszerűtlen feladat a fegyverkezési verseny, a népek közötti gyűlölködés prófétájának lenni. a közhangulat mélyen elítéli azokat az egyébként tekintélyes közéleti személyiségeket, vagy művészeket is, akik a békés egymásmellett élés, a tárgyalások politikája ellen foglaltak állást.

- a népekben élő békevágy erősödésével egyidejűleg szerte Európában növekedett a bizalom a szovjetunió iránt, s csökkent az egyesült államok, de különösen a német szövetségi köztársaság politikájának hitelle. ebben a folyamatban jelentős szerepet játszottak azok az amerikai rakétakilövő támaszpontok, amelyeket a különböző európai országok területén állítottak fel. a népek felismerték, hogy ezek a támaszpontok fenyegetést jelentenek a békére, s ugyanakkor egy háború esetén olyan helyzetbe sodorhatják „szállásadóikat”, amely minden eddiginél szörnyűbb pusztulással jár. a legkülönbözőbb néprétegek képviselői követelik, hogy a leszerelés első lépéseként nozzanak létre a világ különböző pontjain atomfegyvermentes övezeteket. ismét előtérbe került a rapaczki-terv és a hasonló tendenciájú elgondolások egész sora. a regionális leszerelés jelentős lépés lehetne a kormányok és a különböző rendszerű országok közötti bizalom megteremtéséhez, illetve további erősítéséhez.
/folyt. köv./

13.35

14.15

- 25 -

25

bb 43. / „népszerűtlen feladat...1.folyt./-Lm

- a nyugati országokban egyébként a békemozgalom lényegesen sokrétűbb és szerteágazóbb, mint ahogyan azt eddig itthon gondoltuk. a béke-világtanácshoz tartozó mozgalmakon kívül a legkülönbözőbb pacifista és egyéb szervezetek mozgalmak tevékenykednek, s ezekben sokféle pártállású és világnézeti személyiségek tömörültek. ezek közül a legerősebb a nukleáris leszerelésért küzdő mozgalom, amelynek alapjait bertrand russej vetette meg. a különféle pacifista szervezetek sokféle álláspontot vallanak a magukénak, s nem egy esetben csak annyiban közösek velünk, hogy nem akarnak háborút. olyannal is találkoztunk, amelynek tagjai a polgári engedetlenség útján akarják kormányukat a leszerelésre kényszeríteni, mások egyoldalú leszerelést követelnek, stb. módszereik azonban, amelyekkel hangot adnak követeléseiknek nagyon hatásosak. a tiltakozó felvonulások, az ülősztrájkok és a különböző eszközök jelentős erőre engednek következtetni. dániában, ahol résztvettünk a háromnapos husvéti menetelésen, a művészi idő ellenére is mintegy nétezen tettek meg velünk egy hatvan kilométeres utat és a köppenhági zárógyűlés részvevőinek száma meghaladta a harmincezret.

- Ölményeink ismétellen meggyőztek bennünket arról, hogy nagyon helyes volt a béke-világtanács elnökségének határozata, amikor a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszusra a béke valamennyi rendű, rangú, fajú és világnézeti hívének képviselőit meghívta. így látják a helyzetet a szovjet békemozgalom vezetői is. moszkvában a környeicsuk vezetésével, a legnevesebb közéleti személyiségek részvételével társadalmi bizottság tevékenykedik a nagyszabásúnak ígérkező esemény előkészítésén. mindent meg akarnak tenni, hogy a fórumon termékeny véleménycsere bontakozhasson ki és hasznos megállapodások, javaslatok szülessenek, - mondotta többek között dezséry lászló.
/mti/

bb 44. henry winston sajtófogadása

t ha/gk-Lm -cz

1962. május 24.

henry winston, az egyesült államok kommunista pártjának alelnöke, aki az mszmp központi bizottságának meghívására tartózkodik hazánkban, csütörtökön délelőtt a sajtó házában találkozott magyar újságírókkal. bevezetőben örömeinek adott kifejezést, hogy ellátogathatott magyarországra. elmondotta, hogy a szovjetunióban a legkiválóbb orvos-specialisták erőfeszítéseinek eredményeként javulóban van szembetegsége, amelyet az amerikai börtönökben szerzett. így vált lehetővé, hogy körutat tegyen néhány népi demokratikus országban, magyarország után csehszlovákiát és az nkk-t keresi fel, majd további gyógykezelésre tér vissza a szovjetunióba.

/folyt.köv./
13.42

14.15

- 26 -

Le

bb 44. /henry winston...1.folyt./-Lm

henry winston ezután átfogó képet vázolt az amerikai haladó erők küzdelméről a reakció, a fasizmus ellen. hangoztatta, hogy a reakció vezető szervei: a gyáriparosok országos szövetsége, a kereskedelmi kamara, az amerikai légió a john birch-társaság, a ku-klux-klan újabb offenzívát indítottak és alapjaiban fenyegetik a demokráciát, -a szabadságjogokat. természetesen segítségükre vannak az Európából kiebrudalt levezített arisztokraták és más reakciós emigránsok. a cél az, hogy elpusztítsák a szervezett munkásmozgalmat, megakadályozzák a demokratikus szervezetek tevékenységét, az iparba visszatérjenek a fokozott kizsákmányolást szolgáló munkamódszerekhez. a jobboldali körök minden erejükkel el kívánják nyomni a déli államokban élő négeknek az egyenjogúságért folyó harcát. a reakció természetesen maradéktalanul támogatja az amerikai imperializmus hadjáratát a szocializmus, a nemzeti felszabadító mozgalmak ellen, támogatja azt a kormányt, amely patrónusa a világ minden reakciós kormánya-tának.

hangsúlyozta henry winston, hogy az egyesült államok kommunista pártja elleni újabb támadások, az amerikai demokrácia elleni ismételt támadás kezdetét jelzik. jól bizonyítja ezt a maccarran-törvény. e törvény alapján el lehet járni a párt szervezetei - ellen, és megtámadhatnak minden olyan csoportosulást, amely sikra száll a békéért, a békés egymás mellett élésért, a szociális jogok megvédéséért, a reakciós törvények ellen. a maccarran törvény egyik paragrafusa lehetővé teszi, hogy elnyomják mindazokat a szervezeteket, amelyekbe „a kommunisták behatoltak„. a kormány ezzel az ürüggyel - felléphet a szak-szervezetek vagy más szervezetek ellen, amelyek az alapvető demokratikus szabadságjogokat követelik, kiállnak például béremelési követelésekért, a munkához való jogért, a nők jogaiért, a faji egyenlőségért. amikor a kommunisták e reakciós törvény ellen harcolnak, az egész amerikai demokráciát védik.

henry winston ezután arról beszélt, hogy a lakosság különböző rétegeiben erősödik az ellenállás a szélsőjobboldal offenzívájával szemben. növekszik a kommunista párt tömegbefolyása: vezetői, tagjai népes tömeggyűléseken fejtik ki álláspontjukat és élénk visszhangra találhatnak elsősorban az egyetemi diákság körében. a fiataloknak elégük van már abból, hogy a baloldal álláspontját csak elferdítve, a reakciós sajtóból ismerhessék meg - az igazságot akarják tudni.

/folyt.köv./
13.50

14.15

- 27 -

Le

bb 44. /henry winston.2.folyt./-lm

terebélyesedik a társadalom különböző rétegeit egyesítő női békemozgalom is, a munkanélküliség, a gazdasági nehézségek éreztetik hatásukat több nagy szakszervezet politikai állásfoglalásában, amelyek tagsága szembefordul reakciós vezetőivel.

- az egyesült államok haladó erői - mondotta - arra törekszenek, hogy a pozitív megnyilvánulások alapján egyesítsék a tömegeket a békéért, a demokráciáért folyó harcra. minden erővel el kell szigetelni a szélső jobboldalt, s máris igen sok jel mutat arra, hogy végső soron a haladás erői győzelmesen fejezik be harcukat.

henry winston meleg elismeréssel beszélt magyarországi tapasztalatairól, és elmondotta, hogy találkozik majd az mszmp vezetőivel, ellátogat ipari munkások és diákok közé./mti/

bb 45. van viestlandot jelölték a nemzetközi pen elnökévé - neves íróvendégek négy világrészről - egyre élénkebb a nemzetközi érdeklődés a magyar irodalom iránt - kéry lászló nyilatkozata

i v/gk-lm sr

1962. március 24.

a nemzetközi pen végrehajtó bizottsága a közelmúltban ülést tartott brüsszelben. a tanácskozáson - amelyen 26 pen-központ vett részt - a magyar pen clubot kéry lászló főtitkár képviselte. az értekezletről, a magyar pen club tevékenységéről kéry lászló nyilatkozott az mti munkatársának:

- a nemzetközi pen-szervezet - amelynek jelenleg több mint 60 központja van - azért alakult, hogy a világ íróit „politikától mentesen”, egyesítse a népek barátságának erősítése, a kölcsönös megértés kimunkálása és az országok közötti kulturális, irodalmi csereforgalom fejlesztése érdekében. a pen-szervezet brüsszeli tanácskozáson storm jameson angol író, victor van viestland holland regényíró, a nemzetközi pen alelnökei elnököltek. a vendéglátó belga központot robert goffin, a belga pen elnöke képviselte. az ülést általában békés légkör jellemezte, csupán egy vitás kérdés okozott némi izgalmat:

/folyt.köv./
14.05

14.05

- 28 -

bb 45. /van viestlandot...1.folyt./-lm

a nyugatnémet pen megpróbálta a demokratikus - kelet-nyugati - német pen-központnak a nemzetközi szervezetben elfoglalt helyét kérdésessé tenni. a kelet-nyugati pen-központot stephan hermlin képviselte, aki eredményesen utasította vissza a támadást. a nemzetközi szervezet olyan döntést hozott: a két német pen-központ képviselői egymás közötti tárgyalásokon tisztázzák a vitás kérdéseket. szó esett a szervezet új elnökének megválasztásáról is, miután a jelenlegi elnöknek - alberto moraviának - ez év őszén lejár a mandátuma. az új elnököt ősszel, a londoni végrehajtó bizottsági ülésen választják meg. a brüsszeli tanácskozás részvevői egyhangulag van viestlandot jelölték a szervezet elnökéül. a végrehajtó bizottság felvette a nemzetközi pen központjainak sorába a jugoszláv pen clubot. megállapodtunk a legközelebbi kongresszus időpontjában is: jövő év áprilisában, iránban tartjuk a tanácskozást. a végrehajtó bizottság ülése után „kerekasztal”, vitát rendeztek az irodalom és a film, továbbá az irodalom és a televízió viszonyáról.

- a magyar pen club egyébként rendszeresen részt vesz a nemzetközi szervezet munkájában, ott vagyunk a nemzetközi üléseken, kongresszusokon és igyekszünk elmélyíteni a kapcsolatokat az egyes pen-központokkal is. a legszorosabbak a kapcsolataink az angol, a belga, a bolgár, a csehszlovák, a francia, a kelet-nyugatnémet, a lengyel az olasz és az indiai pen clubbal. nyakran fordulnak meg pen-clubunkban neves külföldi írók, a közelmúltban william cooper, mario fionari, umberto albini, alic west, arnold kettle, nalldor laxness, jacques gaucheron voltak nevezetesebb vendégeink.

- az év végéig előreláthatólag még vendégül látunk néhány neves külföldi író, költőt megállapodtunk például a francia pen clubbal, hogy ősszel négy francia író jön hazánkba, a jövő év elején pedig négy magyar író utazik párizsba. minden bizonnyal még az idén ellátogat hozzánk robert goffin, a belga pen elnöke, meghívtuk c.p. snow neves angol regényíró és feleségét, pamela nansford johnson regényírónt is.

- a nemzetközi kapcsolatok elmélyítését szolgálja rendszeresen megjelenő angol és francia nyelvű tájékoztatónk is, amelyet eljuttatunk az összes pen-központhoz. a kiadvány beszámol a magyar pen tevékenységéről, továbbá novellákat, verseket és könyvismertetéseket tartalmaz. a bulletin népszerű kiadvány; legutóbb a bolgár és a bolíviai pen clubtól kaptunk lapunkról elismerő levelet.

/folyt.köv./

14.25

14.05

- 29 -

bb 45. / van viéslandot...2.folyt./-lm

az utóbbi időben egyre élénkebb a nemzetközi érdeklődés a magyar irodalom iránt, - gyakran kérnek tőlünk cikkeket, tájékoztatókat. az indiai pen például - ahol maeterlinck-émlékkönyvet kívánnak kiadni - maeterlinck magyarországi fogadtatásával kapcsolatos cikket kért tőlünk, amelyet negatív géza írt meg.

- terveink? folytatjuk a költői estek sorozatát, amelyben a modern külföldi lírát mutatjuk be. az angol, francia, olasz est után most belga, bolgár és szovjet műsört állítunk össze. vitákat rendezünk a mai világirodalom érdekesebb problémáiról és foglalkozunk azzal a gondolattal is, hogy szorosabb kapcsolatokat építünk ki azokkal az írókkal, költőkkel, akik magyar nyelvű műveket tolmácsolnak külföldön. ezeket az írókat szeretnénk támogatni, segíteni munkájukban./mti/

bb 47. szedik a földieperet ujszegeden

vid j-lm ká

1962. május 24.

ujszegeden a gyümölcskertészek „városában”, a déli-fekvésű, napsütötte kertekben pirosra érett a földieper, s - egyelőre még válogatva - megkezdték a szedését. az első napon csak néhány kiló termést adták át a felvásárló telepnek, a jövő héten viszont mázsaszámra szállítják a zamatos gyümölcsöt a fővárosba, s az ipari központokba. az utóbbi néhány nap időjárása kedvezett a földieper fejlődésének, 8-10 milliméter csapadék áztatta a kerteket. az idén előreláthatólag kétezer mázsa nagyszemű, jóminőségű földieperet szállítanak el csongrád megyéből./mti/

14.30

14.10

- 30 -

bb 21. átadták rendeltetésének győr első fedett vásárcsarnokát

i vid hné-lm szf

1962. május 24.

csütörtökön reggel győrről átadták rendeltetésének a város első fedett vásárcsarnokát. az új csarnok, amelyre a városfejlesztési alapról egymillió forintot költött a városi tanács, győr legnagyobb munkáslakta kerületében, újvárosban épült fel. a 435 négyzetméter alapterületű csarnokban 40 méter hosszú, betonból készült árusítópadsort helyeztek el, ezenkívül öt zárt fülkét is építettek az elárusítóknak. a termelőszövetkezeteken, a mezőgazdasági termékeket értékesítő szövetkezeti központokon és az élelmiszerkiskereskedelmi vállalatok kivül östermelők is helyet kaptak a csarnokban. külön fülkében mérik majd a tejet, meg a tejtermékeket, külön helyiségben az előrecsomagolt élelmiszereket. az új vásárcsarnok megnyitásával egyidőben megszűnt az árusítás a budapest-bécsi országút mellett, az ugynevezett kispiacón.

a városi tanács még két fedett vásárcsarnok építését tervezi. az egyik nádorvárosban az új lakótelepek közelében, a másik gyárvárosban épül fel./mti/

e m b a r g ó : május 24. csütörtökön 22.00 óráig!!!

bb. 50. magyar államférfiak üdvözlő távirata tito elnökhöz

cz/e cz.

1962. május 24.

jozsip broz tito elvtársnak,
a jugoszláv szövetségi népköztársaság elnökének,
a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács elnökének

b e l g r á d .

kedves elnök elvtárs!

hetvenedik születésnapja alkalmából fogadja őszinte szencsekívánatainkat és meleg üdvözlőnköket. a jugoszláv népjólétéért és a békéért folytatott felelősségteljes tevékenységéhez kívánunk további sikereket és jó egészséget.

dobi istván,
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke

kádár jános,
a magyar forradalmi munkás-
paraszt kormány elnöke

/mti/

14.20

14.10

- 31 -

bb. 46. időjárásjelentés

gg/e

1962. május 24.

a meteorológiai intézet jelenti május 24-én, csütörtökön 13 órakor:

esők, zivatarok.

az atlanti-óceán keleti felén nagy kiterjedésű anticiklon foglal helyet, skandinávia déli részén pedig alacsony nyomású képződmény.

hazánkban szerdán gyengén felhős volt az égbolt, csapadékot sehonnan sem jelentettek. a nap országsszerte 9-14 órán keresztül sütött. a hőmérséklet napközben 20-26 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 10-14, az északkeleti natármegyékben azonban 8-10 fokig hűlt le a levegő. ma kora délelőtt az országban gyengén felhős volt az idő, a dunántul nyugati felén erős északnyugati szél fujt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18,6 fok volt, 1,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 17 fok.

várható időjárás péntek estig: felhős idő, esők, főképp az ország keleti felében zivatarok. élénk, a dunántulon helyenként erős északi szél. a nappali felmelegedés pénteken keleten is gyengül.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 11-14, nyugaton 8-11. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 19-22, nyugaton 15-18 fok között.

a duna vizállása csütörtökön délelben budapestnél, 13 órakor: 572 centiméter. /mti/

14.32

- 32 -

bb 48. harminchat ködszóró géppel irtják a kolerádó-bogarat szabolcs megye burgonyatermelő tájain

vid j-lm ká

1962. május 24.

szabolcs-szatmár megye burgonyatermelő tájain irtóhadjáratot kezdtek a kolerádó-bogár ellen. több ezer termelő-szövetkezeti tag és általános iskolai tanuló járja a falvak határát és gyűjti a veszedelmes kártevőt.

munkába állt a kállósemjéni növényvédő gépállomás 36 nagy teljesítményű, motoros permetezőgépe is. az összefüggő nagyüzemi burgonyatáblákon valóságos vegyszeres ködbe burkolják a fertőzött góccokat. naponta mintegy 3000 hektoliter tömény permetezőanyagot szórnak ki a szövetkezetek határában, az egyébként szépen fejlődő burgonyabokrokra. /mti/

bb 49. a dédesre beutaltak figyelmébe

sze-lm ki

1962. május 24.

a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatósága értesíti mindazokat, akik a dédesi szot üdülőbe kaptak beutalást, hogy a szilvászvár-dédes közötti közutat átépítés miatt május 31-től augusztus 31-ig lezárják. így az üdülő a nagyvisnyói állomásról közlekedési eszközzel nem közelíthető meg. ezért a dédesi szot üdülő beutaltjai a miskolc-ózd-sajókaza-vasútvonalon utazzanak. a reggeli gyorsvonattal utazók vadnán, a személyvonattal utazók vadnán, vagy sajkózáson szálljanak le, ahonnan autóbuszokon folytathatják utjukat az üdülőhelyig. /mti/

bb 52. ünnepi gimnáziumi napok gyulán

vid fm/n-lm fm

1962. május 24.

háromnapos ünnepsorozatot rendeznek a gyulai erkel ferenc gimnáziumban. csütörtökön kiállítás nyílt az iskola történetéről és a diákok politechnikai munkáiból. pénteken író-diák találkozó lesz. hubai miklós, az iskola volt növendéke tart előadást. az erkel művelődési otthonban a gimnázium színjátszói bemutatják molliere: botcsinálta doktor című vígjátékát.

szombaton a városerdőben egésznapos vidám majális tartanak, amely este táborlúzzal zárul. /mti/

14.55

15.40

- 33 -

bb 51. román professzorok látogatása pécsen

vid fm/n-lm fm

1962. május 24.

a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi kara, valamint az iasi tudományegyetem közötti barátsági együttműködési megállapodás értelmében pécsre érkezett az iasi tudományegyetem jogi karának két professzora: berthold braunstein büntetőjogi tanszékvezető tanár és vasile negru polgárjogi tanszékvezető tanár. pécsen a társ-tanszékek vezetőivel és tanáraival cserélnek tapasztalatokat, illetve tanácskoznak az együttműködés további szélesítéséről. ezenkívül megismerkednek péccsel, az ország legrégebbi egyetemi városával.

a román professzorok május 30-án utaznak el pécsről, ellátogatnak még szegedre és budapestre is, majd június 5-én utaznak vissza hazájukba./mti/

bb 53. intézeti napok szarvason

vid fm/sze-lm fm

1962. május 24.

a szarvasi felsőfokú óvónőképző intézetben csütörtökön intézeti napok kezdődtek, amelyeken a tanárok beszámolnak kutatómunkájuk eredményeiről és megemlékeznek az óvodai nevelésügy hazai úttörője brunszvik teréz munkásságáról. tóth lajos igazgató brunszvik teréz pedagógiai öröksége címmel előadást tartott, majd az ezt követő pedagógiai konferencián dr. kovács györgy és szakács györgy tanárok vitaindító előadása hangzott el. a konferencia résztvevői megkoszorúzták brunszvik teréz szobrát.

délután az intézet gyakorló óvodájában játéktörténeti kiállítás nyílt, majd bagi rozália tanár előadást tartott a mai magyar bábtechnikáról.

pénteken előad sok hangzanak el a korszerű óvodapedagógiáról, majd a résztvevők látogatnak a szarvasi arborétumba./mti/

15.00

15.15

- 34 -

Se

bb 54. angyalföldiek és az alkotók az angyalok földjéről

i so/sze-lm sr

1962. május 24.

már hagyományossá vált, hogy a munkássággal foglalkozó új magyar filmeket az angyalföldi józsef attila művelődési házban mutatják be először a közönségnek. a kerületi hazafias népfőrbizottság rendezi ezeket az ősbemutatókat és a „kialakult” törzsközönség nagy szeretettel fogadja az új filmeket. az ősbemutatók sorozatában szerda este kassák lajos és révész györgy angyalok földje című filmjét vetítették, s ez a kerület múltjáról szól.

a bemutató utáni ankéton csaknem éjfélig vitatkoztak a meghívottak az új film erőnyeiről és fogyatékoságairól. a vitán elsősorban az angyalföldi veteránok szóltak fel aradi sándor, frisszi jenő, szeder sándor, vörös lászló az egykori események részesei elmondották, hogy nagy érdeklődéssel figyelték a kerületükben dolgozó „stáb” munkáját és várakozásunkban nem csalatkoztak. sok régi emléket elevenít fel az angyalok földje. ugyanakkor szerettek volna személyes élményeikből, emlékeikből még többet megvalósulva látni a film vásznán. szeder sándor elmondotta, hogy a mellette ülő 11 éves unokája sokmindent nem értett már meg a film történetéből, amit otthon kell majd neki elmagyarázni.

garai jánosné magyar történelem-szakos tanár azt emelte ki, hogy kassák lajos angyalföld című regényéből készült filmnek sikerült angyalföldi levegőt teremteni nagyszerű színészi alakításokat láthat a közönség.

a magyar távirati iroda munkatársa az ankét befejezése után megkérdezte kassák lajos író, mi a véleménye az elkészült alkotásról és az ősbemutatóról.

- örömmel töltött el az az érdeklődés, amelyet tapasztaltunk. amikor én az angyalföld című regényemet írtam, távolról sem volt még ekkora nyilvánosságuk a kulturális eseményeknek. természetesen vannak részletekérdések, amelyekben eltér a véleményem a rendezőtől, egészében azonban a filmet a magaménak érzem. úgy gondolom, ezen az úton tovább haladhatunk a munkások múltjának és jelenének még nitelesebb ábrázolásáért.

/folyt. köv./

15.20

16.00

- 35 -

bb 54. / anyalföldiek... folyt./-lm

révész györgy, a film rendezője elmondotta, hogy az anyalföldi vezetők és munkások nagy segítséget adtak munka közben. a forgatókönyv első változatának elkészülte után gazdag dokumentációs anyagot bocsátottak a filmkészítőnek rendelkezésére. segítettek a találkozásokot a kerület veteránjaival mintegy ezer oldalnyi írott anyagot, fényképeket, tárgyai emlékeket adtak át, amelyeket a film alkotói jól hasznosíthattak. /mti/

..-

bb 55. „miniatűr,„ fesztivál a kisstadionban - 40.000 fiatal várnak a farkashegyi nagy turára - mintegy 10.000 fővárosi fiatal táborozik a nyáron - a kisz budapesti bizottságának sajtótájékoztatója

t lv/gk-lm sr

1962. május 24.

a kisz budapesti bizottsága csütörtöki sajtótájékoztatóján molnár lászló, a kisz budapesti bizottságának titkára többi között elmondotta: fővárosszerte megkezdődtek az előkészületek a helsinki fesztiválra. a kerületekben és a nagyüzemekben kiállításokat rendeznek az eddigi világifjúsági találkozók történetéből. valamennyi kerületben fesztiválnapokat tartanak; táncban, dalban elevenítik fel az elmúlt fesztiválok egyes eseményeit. a fővárosi előkészületekből a „miniatűr,„ fesztivál emelkedik ki, amelyet a kisstadionban rendeznek. a színpadon a legjobb öntevékeny művészegyüttesek lépnek színpadra. itt mutatja be műsorát a világifjúsági találkozón résztvevő kulturális küldöttség is.

molnár lászló ezután beszélt az idei farkashegyi ifjúsági nagy tura tervéről. június 2-án és 3-án - mondotta - több mint 40.000 kisz-istát és utöröt várnak farkashegyre. a repülőtéren sátoztáborokat „építenek,„ a kerületi kisz-bizottságok. a fiatalok egy része már június 2-án a táborban tölti az éjszakát. este táborüz mellett neves fővárosi művészek szórakoztatják az ifjúságot. a nagy tura másnapján, június 3-án vidám zenésző ébreszti a tábor, s 11 órakor kezdődnek a központi ünnepek. délután a honvédelmi sportszövetség műrepülői, ejtőernyősei és íjászaik tartanak bemutatót.

/folyt.köv./

15,30

16.00

- 36 -

bb 55./„ miniatűr,„...../ 1.folyt.s

király andrásné, a budapesti kisz-bizottság titkára ismertette a nyári ifjúsági építőtáborok előkészületeit. a fővárosból mintegy 10.000 középiskolás és egyetemista megy majd táborokba. a fővárosi fiatalok kilenc megye 11 táborában segédkeznek a növényápolásnál, a kukorica címezésénél, valamint a zöldség- és gyümölcszűréseknél. az idén első ízben fordul elő - mondotta - hogy az egyetemekről a fiatalok közül nagyon sokan mennek nyári kötelező szakmai gyakorlatra.

a kisz budapesti bizottsága a tábor lakóinak gazdag, változatos programról is gondoskodik. /mti/

..-

bb 61. az országgyűlés elnöke fogadta a francia követet

gg/vl sr

1962. május 24.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke csütörtökön bemutatkozó látogatáson fogadta pierre francfort-t, a francia köztársaság új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. /mti/

..-

bb 59. megkezdte munkáját a szentgotthárdi selyemgyár új előkészítő üzeme.

vid szf/n/vl

1962. május 24.

hét millió forintos beruházással elkészült és megkezdte munkáját a szentgotthárdi selyemgyár új előkészítő üzeme. a csarnokban a kékes típusú klímaberendezés biztosítja a jó levegőt és a kellemes hőmérsékletet. mivel az épületen nincsen ablak, a világítást állandóan egyenletes fényű fénycsövekkel oldották meg. a falakat derűs paszellszíniűre festették, az üzem padozatát pedig préselt farostlemezzel borították. a farostlemez padló nemcsak erős, hanem rugalmas, meleg is és jól szigetel.

az új üzemrész felépítése lehetővé tette, hogy az egész gyártást technológiai sorrendben rendezzék. a régi előkészítő helyével növelik a szövőde területét. /mti/

..-

15,45

16.00

- 37 -

bb 56. az angol-magyar baráti társaság vezetőségének pécsi látogatása

vid fm/n/vl fm 1962. május 24.

az angol-magyar baráti társaságnak a fővárosi tanács vendégeként hazánkban tartózkodó vezetősége a szerdai és csütörtöki napot pécsen töltötte, az üttagu delegációt pécsi útjára elkísérte dr. pesta lászló, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese.

a vendégeket papp imre, a pácsi városi tanács vb elnökhelyettese és dr. galabár tiber, a végrehajtóbizottság titkára fogadta, az angol delegáció tagjai megtekintették pécs modern nyugati városrészét, a város műemlékeit és más nevezetességet, felkeresték a pécsi porcelángyárat és a pedagógiai főiskolát is.

mr. sidney cole, az angol-magyar baráti társaság elnöke az alábbiakban nyilatkozott eddigi magyarországi tapasztalatairól:

- tíz napra jöttünk magyarországra, hogy tapasztalatokat szerezzünk az itteni életkörülményekről. kellemes meglepetés volt számunkra az a nagyszerű munkalendület, amellyel a magyar nép országát építi, az emberek jólöltözöttek és derűsek. magyarországi programunkat a mi kérésünknek megfelelően állították össze, többek között ellátogattam egy segédmunkás otthonába és elbeszélgettem a család tagjaival is, egyik alkalommal pedig egy üzemi konvén ebédeltünk. tapasztalataink alapján kijelenthetem: büszkék lehetnek eredményeikre, angliába hazatérve sok nagyszerű dolgról számolhatunk be népünknek és továbbra is minden erőnkkel munkálkodunk az angol és a magyar nép barátságának elmélyítésén.

az angol-magyar baráti társaság küldöttsége csütörtökön délután elutazott pécsről. /mti/

bb 60. a háromezredik lakást adta át a csongrád megyei építőipari vállalat fennállása óta

vid szf/tr/vl 1962. május 24.

a csongrád megyei építőipari vállalat szeged új belvárosi lakónegyedében mintegy nyolcmillió forint költséggel épült új lakótömböt fejezett be, a vállalat ebben a tömbben adta át a 13 éves fennállása alatt épített háromezredik lakást, a tizenhárom éves időszakra jellemző, hogy amíg 1951-ben 50 lakást adtak át, 1961-ben már ötszázat, az idén pedig hatszáznak az építését fejezik be és hétszáz lakás építését kezdik meg. /mti/

15,57

16.05

Zul

- 38 -

bb 57. háromnapos tanulmányi határjárás kezdődött bács megyében

vid/j/vl ká 1962. május 24.

bács megyében évenként az egész megyét átfogó szemlén vesznek részt a mezőgazdasági szakemberek, a megyei pártbizottság osztályvezetői, a járási pártbizottságok titkárai, a járási tanácselnökök, valamint a megyei tömegszervezetek vezetői, a tapasztalatcsere jellegű határjárás során számbaveszik azokat a már jól bevált kezdeményezéseket, amelyek a többi nagyüzemi gazdaságban is segíthetik a nagyobb termés hozam elérését.

az idei háromnapos tanulmányi határjárás csütörtökön kezdődött, az első napon a kecskeméti termelőszövetkezetek közös baromfitelepét tekintették meg, ahol juhász sándor, a petőfi tsz elnöke tájékoztatta a vendégeket a telep munkájáról, az idén 80.000 pecsényekacsát, csirkéit értékesítenek, s csaknem hárommillió forint bevételre számítanak, a város határában folytatva utjukat, a tanulmányut résztvevői bejárták a béke tsz új palántanevelő telepét, itt a hollandi ágyakban majdnem hárommillió paradicsom-palántát neveltek a környező termelőszövetkezetek részére, a palántanevelés előtt, illetve utána hajtásra használják fel a melegágyakat, a városföldi állami gazdaságban a szarvasmarha-tenyésztést, a pillangósok betakarítását, szárítását, a zöldségtermesztést és a gépesített szőlőtelepítést tanulmányozták, ez utóbbi lényege, hogy egy rs-09-es traktorra szerelt hidrofuróval készített gödörbe ültetik a vesszőket, majd ugyancsak géppel tömitik a környékét, így egy hold területet - a szokásos 18 munkanap helyett - 7 nap alatt ültetnek be, a kiskunhalasi állami gazdaságban a gépesített hizlaldákat tekintették meg, ezen a sertéstelepen nyolc perc alatt 1000 sertésnek „terítnek”, meg, a hizók részére az eledelt gépek keverik össze, pontos adagolás szerint, az állatok rendszeres etetésével, a pontos takarmány-adagolással 25 dekával jobb a sertések súlygyarapodása, pénteken a kunfehértói állami gazdaságban, a jánóshalmi termelőszövetkezeteknél és a szakmári állami gazdaságban folytatják a szemlét, szombaton pedig eltekezetlen vitatják meg a legjobb nagyüzemi módszerek elterjesztésének lehetőségeit. /mti/

16,13

18.15

Rt

- 39 -

bb 58. a dunaföldváriakat megelőzve döbröközről kezdték meg a cukorborsó szállítását

vid /j/vl ká

1962. május 24.

tolna megyéből, az ország egyik legnagyobb cukorborsótermelő vidékéről indul mindig az első zöldborsószállítmány a fővárosba és az ország különböző részébe. eddig az első szállítók a dunaföldváriak voltak, mert a dunaparti község meleg, homokos talaján korán érik be ez a termés. az idén azonban az első cukorborsót mégsem a dunaföldváriak, hanem a döbrököziek küldték piacra. a községben csütörtök reggel kezdték meg a szedést a zöld mező tsz tagjai, s ezen a napon körülbelül 5 mázsányi borsót értékesítettek. /mti/

bb 62. elhunyt id. kurta jános, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa

hmé/vl sr

1962. május 24.

elhunyt id. kurta jános, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. id. kurta jános békés megyei kubikos volt, a 20-as évek végén került a fővárosba, mint a földmunkások szövetsége kubikos csoportjának tagja, részt vett a kubikos ellenzék jobboldali nézetek elleni harcaiban, a munkanélküliek tüntetésén, az illegális gyűléseken. 1928-tól a felszabadulásig a kubikosmozgalomban irányítóként vett részt. a magyar szocialista munkáspárt id. kurta jánost saját halottjának tekinti. temetése május 26-án, szombaton délután 1 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben. /mti/

bb 63. dr. hans schönbach

1 so/j/vl ká

1962. május 24.

a német mezőgazdasági tudományos akadémia graupai erdészeti tudományos intézetének igazgatója a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági osztályának meghívására kéthetes tanulmányutra hazánkba érkezett. schönbach professzor magyarországon elsősorban a nyárfa és a fenyőnemesítés tudományos eredményeivel foglalkozik. /mti/

16, 15
18, 15

Handwritten signature

- 40 -

bb 64. tovább fejlesztik tatabánya új lakónegyedeit - a város ötéves fejlesztési tervét vitatták meg a tanácsstagok

vid fm/n/vl fm

1962. május 24.

csütörtökön tatabányán városi tanácsülést tartottak. horváth gézának, a városi tanács elnökének beszámolója alapján megvitaták a város ötéves fejlesztési tervét. az előirányzott összegek 60 százalékát kommunális célokra fordítják. a korábbi évekhez viszonyítva lényegesen több vízvezeték, utat és parkot készítenek. újabb boltokat nyitnak a város központjától távolabbi területeken. a kertvárosban többek között orvosi rendelőt és bölcsődét építenek. a több mint husz millió forintos ötéves terv végéig több mint husz millió forintot költenek utak építésére. /mti/

az ülésen tájékoztatták a tanácsstagokat arról is, hogy az ötéves tervben mit kap tatabánya az állami költségvetésből. jelentősen fejlesztik az új lakónegyedeket, újváros gimnáziumot és három általános iskolát kap. ugyanitt még az idén megkezdik az ötszáz személyes filmszínház és a korszerű megyei könyvtár építését. 1963-ban adják át a háromszáz személyes tüdőbeteg-szanatóriumot. 75 személyes óvodával és hetven személyes bölcsődével növelik az újvárosi gyermekintézmények hálózatát. kertváros kétmillió forinttal új, abc-típusú bevásárló központot kap. az új és a régi városrészekben a második ötéves terv végéig több mint husz millió forintot költenek utak építésére. /mti/

bb 66. magyar-bolgár barátsági napok nógrádban

vid fm/n/vl fm

1962. május 24.

a hazafias népfront nógrád megyei és salgótarjáni járási bizottságainak kezdeményezésére csütörtökön magyar-bolgár barátsági napok kezdődtek nógrádban. ebből az alkalomból marin pesevnek, a budapesti bolgár kultúra igazgatójának vezetésével csütörtökön bolgár küldöttség érkezett salgótarjánba. a vendégek a népfront vezetőknek társaságában ellátogattak a mátranovákibányatelepre. a bányauzemek megtekintése után a művelődési házban nagygyűlést rendeztek, amelyen marin pesev mondott ünnepi beszédet.

pénteken salgótarjánban folytatódnak a magyar-bolgár barátsági napok. /mti/

16, 25
18, 15

Handwritten signature

- 41 -

bb 67. a népfront a második ötéves terv mezőgazdasági céljainak sikeres megvalósítása érdekében népszerűsíti a legjobb termelési módszereket - hét megye népfront aktivistáinak tanácskozása szegeden

vid/j/vl ká

1962. május 24.

csütörtökön szegeden országos szőlőtelepítési tanácskozást rendezett a hazafias népfront országos tanácsának titkársága. a megbeszélésen hét megye: baranya, bács, csongrád, heves, pest, szabolcs és tolna megye mintegy 150 népfront vezetője és aktivistája vett részt. a tanácskozáson ott volt harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, valamint nagy dániel, az elnöki tanács helyettes elnöke, csongrád megye országgyűlési képviselője is.

részvevők előtt dr. budai lászló, az ültetvényterv vállalat osztályvezetője tartott előadást a nagyüzemi szőlőtelepítés módszereiről, a szaporítóanyag jó kiválasztásának fontosságáról. hangsúlyozta, hogy a második ötéves terv idején a 80.000 hold új szőlő telepítésénél - amely zömmel a tanácskozáson részvevő küldöttek megyéjére esik - a helyes szakmai irányítás mellett, a jó szervező és agitációs munka is szükséges.

az előadást követő vitában a hozzászólók elmondották, hogy a szőlőtelepítéssel kapcsolatos feladatok megoldását a népfront a legjobb módszerek széleskörű ismertetésével kívánja segíteni.

a népfront országos tanácsának titkársága egyébként a szegedi tanácskozáshoz hasonló összejöveteleket rendez a második ötéves terv állattenyésztési, öntözési, gyümölcsstelepitési és más mezőgazdasági részfeladatainak megvitatására. a megbeszéléseken elhangzott tudományos előadások anyagát, a hozzászólók javaslatait könyvalakban jelentetik meg, s eljuttatják az ország mintegy 3000 népfront bizottságához. /mti/

16.35 ✓
18.20 ✓

- 42 -

bb 65., erősebb segítse a gyengébbet,, - egy kitűnő mozgalom első eredményei a mezőgazdaságban

vid kz/s ká

1962. május 24.

szövetkezeti gazdaságaink sikerrel állták meg azt a nehéz próbát, amely elé a késői kítavasodás, illetve a kedvezőtlen időjárás állította őket, figyelemreméltó, hogy sok másfél-két évvel ezelőtt alakult termelőszövetkezetünk tagsága éppen ebben a nehéz helyzetben kovácsolódott össze, s kezdett fölzárkózni a jól gazdálkodó szövetkezetek mögé. szervezeti, gazdasági megerősödésükben jelentős szerepet játszott a termelőszövetkezetek körében országos méretűvé szélesedett mozgalom, amely azt tűzte ki céljául, hogy ,, az erősebb segítse a gyengébbet,, e mozgalomnak különösen nagy jelentősége van most, amikor megkezdődött az év egyik legnagyobb, s legtöbb munkaszervezési tapasztalatot igénylő munkája, a növényápolás.

az elmúlt évben baranya megye egyik legfiatalabb közös gazdaságában, a magyarsarlósi új barázda termelőszövetkezetben rosszul szervezték meg a növényápolást. a kapások jelentős része ,, gazba fulladt,, s jórészt ez volt az oka annak, hogy a szövetkezet csaknem 80.000 forintos mérleghiánnyal zárta az évet. az idén a szomszédos belvárdgyulai közös ut termelőszövetkezet vezetőinek tapasztalatait hasznosítva, ebben a közös gazdaságban is rátértek az ugynevezett családi tervezésre. a kapások egész területét családonként osztották fel. a családfelek irásban vállalták, hogy melyik növényből mekkora kapás terület megművelését vállalják, s ezzel lényegében megoldódott a családtagok közös munkába történő bevonásának a gondja. a módszer eredményessége máris nyilvánvaló. a tagok és családtagjaik szívesen és rendszeresen dolgoznak a közös földeken. a tavaly még minden munkában elmaradó kollektíva az idén rekord-idő alatt végzett a tavasziak vetésével. május 5-re már a kukoricájuk is földben volt, s jól szervezeten, időben kezdték meg a gyomtalantást is.

békés megye egyik legjobban gazdálkodó termelőszövetkezte, a füzesgyarmati vörös csillag, három környékbeli közös gazdaságot segít rendszeresen gazdag tapasztalataival. ebben a jónevű szövetkezetben már hosszú idő óta 20.000 forint körül van a tagok közötti származó átlagos jövedelme, s így érthető, hogy a kevesebb tapasztalattal rendelkező, s még gyengébben gazdálkodó fiatal szövetkezetek tagjai szívesen hallgatnak a vörös csillag termelőszövetkezet vezetőinek tanácsaira. elsősorban a különböző munkák megszervezéséhez és a tervekészítéshez kapnak hasznos segítséget./folyt.köv./

16.40

18.27 ✓

- 43 -

MO

bb 65./... erősebb...../ 1.folyt.s

a patronálás legkézzelfoghatóbb eredménye a szeghalmi új barázda termelőszövetkezetben tapasztalható. ebben a termelőszövetkezetben az elmúlt évben még hétköznapi is nagy gondot okozott a vezetőknek, hogy mindehová elegendő munkaerőt biztosítsanak. a vörös csillag termelőszövetkezet tapasztalatainak hasznosításával az idén megváltozott a helyzet. ha halaszthatatlan a tennivaló, vasárnap is felszólítás nélkül mennek a mezőre a tagok és a családtagok. a nagymérvű változás titka abban van, hogy a kitűnően összeállított, áttekinthető tervekkel a tagság pontosan tudja, hogy mikor mi a tennivaló, s azt is, mit kapnak az elvégzett munkáért.

a borsod megyei bogács községben gazdálkodó új élet termelőszövetkezet vezetői már a téli hónapokban „körülnéztek”, a környék legjobb nagyüzemeiben, - így például a szentistváni 7. pártkongresszus termelőszövetkezetben és a mezőnagyimihályi állami gazdaságban. az állami gazdaságban munkaszervezési problémákat tanulmányoztak, a termelőszövetkezetben pedig a premizálás különböző formáit. tapasztalataik kitűnően hasznosulnak. bevezették a premizálást, s ezzel szinte egycsapásra megszűnt a tavaly még rendkívül sok problémát okozó munkaerő-gond. a kapások gyomtalanítása időben megkezdődött, s jó ütemben halad. végeztek a cukorrépa sarabolásával, s hozzáfogtak az egyeléséhez is. kapálják a kukoricát, a határ már reggel 5-6 órakor benépesül.

sok szövetkezetünknek nyújtanak közvetlen segítséget az állami gazdaságok szakemberei. szabócs-szatmár megye állami gazdaságai az idén például 80 másfél- két évvel ezelőtti alakult termelőszövetkezet részére tartanak szakmai bemutatókat. ezeken a bemutatókon gyakorlatban is megismertetik velük a legújabb agrotechnikai eljárásokat és korszerű állattenyésztési módszereket. /mti /

16.45
17.08 ✓

- 44 -

bb 68. fokozódik a tsz-paraszság részvétele a közéletben - a komárom megyei népfrentbizottság ülése

vid fm/n/vl fm 1962. május 24.

csütörtökön tatabányán ülést tartott a hazafias népfrent komárom megyei bizottsága. megvitatták, hogyan fokozódott az egyes társadalmi rétegek részvétele a közéletben. különösen örvendetes, - állapították meg, - hogy a termelőszövetkezeti parasztság mind nagyobb részt vállal a közösségi munkából. a komáromi járásban például a népfrentbizottsági tagok 60 százaléka termelőszövetkezeti paraszt és ez a 300 tsz-tag a termelőmunkában is példamutató. tavaly átlagosan 460 munkaegységet szereztek. a falvak lakóinak aktivizálódását mutatják az olyan kezdeményezések is, amikor több község dolgozó parasztsága vállalkozik közös társadalmi munkára. így bővítik most nyergesujfalun a helybeli és környékbeli falvak együttesen a gimnáziumot.

a tanácskozáson megbeszélték, hogyan segítették a népfrentbizottságok a termelőszövetkezeti tagok szakmai képzettségének emelését. az ezzel foglalkozó, egy éve működő akcióbizottság jelentős eredményeket ért el. a tavalyi eggyel szemben az idén öt kihelyezett mezőgazdasági technikum működik a megyében. nagyon népszerűek voltak a termelőszövetkezeti akadémiák. ácson például nyolcvan-száz ember vett részt egy-egy előadáson. a tanácskozáson elhatározták; segítik az újabb kihelyezett technikumok, ezüstkalászos tanfolyamok és a mezőgazdasági tanulóképzés szervezését. a tervek szerint az idei kilenccel szemben jövőre legalább 18 községben nyílik akadémia. /mti/

bb 70. több mint félezer rendezvény a hajduságban a moszkvai leszerelési világkongresszusig

vid fm/n/vl fm 1962. május 24.

csütörtökön debrecenben ülést tartott a hazafias népfrent hajdu-bihar megyei bizottsága.

ónosi lászló, a bizottság titkára többek között bejelentette, hogy a megyében a moszkvai leszerelési világkongresszusig több mint félezer rendezvényt tartanak. a kisgyűlések már megkezdődtek és sokhelyütt irodalmi esteket, „tanyázó”, beszélgetéseket, olvasó délutánokat is tartanak, amelyeken békéről szóló prózai írásműveket, költeményeket ismertetnek. több helyen nagygyűléseket is rendeznek. ilyen nagygyűlés lesz többek között hajduszoboszlón.

az ülésen megjelent és felszólalt c.nagy gábor, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára is. /mti/

16.30
18.30 ✓

- 45 -

bb 73. /, nagy távlatok elé tekint a budapesti ipari vásár, - mondotta hans hoffmann, az ndk pavilonjának igazgatója - bemutatták a sajtó képviselőinek a legújabb típusú bányagépeket - sok újdonság az exportra termelő kisiparosok kiállításán

sz-nbj-tr/m/ki

1962. május 24.

az ndk nemzeti napja alkalmából hans hoffmann, a német demokratikus köztársaság pavilonjának igazgatója nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának. hangsúlyozta, hogy a budapesti ipari vásár is igazolja, milyen lépést tett előre a magyar ipar. tükröződik itt a magyar munkásság szorgalma, alkotókészsége. bemutatja a vásár azt is, milyen jelentős fejlődést értek el a szocialista országok. örvendetes, hogy a budapesti ipari vásár mindinkább nemzetközi jellegű lesz.

alkalmam nyílt arra -, mondotta - hogy alaposan körülnézzek a magyar kiállítási csarnokokban. három év óta állandó látogatója, vagyok a vásárnak, s megállapíthatom, hogy a legutóbbi vásár óta eltelt egy év alatt nagy tudományos és technikai fejlődés tapasztalható a magyar ipar gyártmányainál. ez nemcsak abban tükröződik, hogy sok új terméket mutat be, hanem jelentkezik úgy is, hogy finomabb, gondosabb a gépek, berendezések kidolgozása, jobb a minőség. rendkívül nagy az előrehaladás a könnyűiparban. szép textiliákat láttam, a konfekcióipar készítményeinek minősége is kifogástalan. nagyon szépek a magyar cipőmodellek, de a legjobban a butoripar kiállítása tetszett. bátran kijelenthetem, hogy nagy távlatok elé tekint a budapesti ipari vásár.

- hétfőn a szakmai bemutató alkalmából sok gazdasági szakember kereste fel kiállításunkat és igen eredményes tárgyalásokat folytatott. bizunk abban, hogy ezek a tárgyalások szerződéskötésekkel végződnek. örülünk, hogy a vásárlátogatók nagy számban keresik fel az ndk pavilonját. a legnagyobb közönség sikere gépkocsijainknak van, az asszonyok pedig főként a háztartási gépek iránt érdeklődnek. sokan kérnek felvilágosítást a komet nevű háztartási gépről, amely 17 konyhai műveletet végez. a gépet egyébként az otthon áruházban is bemutatjuk.

/folyt.köv./
17.05
18.18 ✓

- 46 -

me

bb 73. /, nagy távlatok ... 1. folyt./ m

- budapesten tartotta első ülészsakát a magyar-német gazdasági bizottság, - erről a gazdasági eseményről a sajtó is tájékoztatta a magyar közvéleményt. örültünk, hogy a tanácskozás időpontja egybeesett a budapesti ipari vásárral, mert így az ndk küldöttségének tagjai módot találtak a vásárváros rendkívül gazdag anyagának megtekintésére - hangzott az igazgató tájékoztatója.

a budapesti ipari vásár csütörtökön is bővelkedett eseményekben. veres istván, a budapesti építőipari kishöz elnöke bemutatta a sajtó képviselőinek a kishöz-höz tartozó 17 szövetkezet kiállítását. elmondotta, hogyan segítik a magánérből történő lakásépítkezéseket. ezen a kiállításon tanácsokat adnak az építési szándékozókknak, sőt megrendeléseket is felvesznek társasházak, családi házak építésére. a megrendelőknek bemutatják az új házak terveit. nagy érdeklődést keltenek a szövetkezetek elektromos kályhái, amelyek nagyméretű szobát is könnyen, olcsón fűtenek. a szövetkezetek egyébként egyre szélesebb körben alkalmazzák a műanyagot. érdekes látnivalója a kiállításnak a műanyagcsempe, ez sem hőre, sem gőzre, vagy más káros hatásra nem érzékeny. élettartama hosszabb, ára pedig olcsóbb, mint a hagyományos festésé. a műanyagfestés is nagy sikert arat, mert az ismert enyves festékeknel négyszer-öttször tartósabb. a lemosható falfestés különösen konyhában, gyerekszobában, fürdőszobában célszerű.

a nehézipari minisztérium pavilonjában morgenstern gyula, a bányagépgyártás igazgatója tartott tájékoztatót, amelyen részletesen szólt a magyar bányagépgyártás fejlődéséről. elmondotta, hogy bányagépgyártó üzemeinkben sokféle aknaszállító gépet, gumiszállító-szállítóberendezést, különböző jövesztő- és rakodógépet, csillégyártanak. jelentős lépést tett az ipar a korszerű bányabiztosító elemek gyártásában is. a bányagépgyártás rohamos fejlődése, az új géptípusok megjelenése újabb lehetőséget nyújt az export növelésére. a bányagépek exportja az 1954. év végéhez mérten tavaly meghatszorozódott. a magyar bányagépgyártás hírnevét öregbitik az aknaszállító gépek, az f-5-ös fejtő- és rakodógépek, a hidasi- és a kóta-féle rakodók, a különböző mélyfuró berendezések. a bányagépgyártás színvonalának fokozott növekedését igazolja az a tény, hogy ezekből a berendezésekből külkereskedelmünk a baráti országokon kívül argentinába, ausztriába, angliába, spanyolországba és több más államba is szállít. a budapesti ipari vásáron bemutatják a kovács-féle ikerláncos rakodógépet, amelyet egyaránt lehet használni széles- és keskenyebb vágatokban meddő- és szén rakására. ugyancsak bemutatja a bányagépgyártás az almási-sebők féle rakodógépet. ezt már sorozatban gyártják.

/folyt.köv./

17.11
18.29 ✓

- 47 -

me

bb 73. /, nagy távlatok ... 2. folyt./ m

a kisipari exportra termeltető iroda bemutatja a vásáron azokat a kész kisipari készítményeket, amelyek exportra kerülnek. a keti kiállításán csütörtökön sajtótájékoztatón elmondották, hogy sok külföldi kereste fel a pavilont és érdeklődött a kisipari készítményű stilbutorok, valamint a kiállított technikai újdonságok iránt. az iroda utján szabadalmaztatott berendezések közül a legnagyobb elismerést az automatikus levegő mintavevő készülék aratta. ezzel a berendezéssel a levegőben levő gáz, gőz, valamint egyéb szennyeződések mennyiségét, minőségét mérik. a legújabb technikát képviseli a vásáron bemutatott automatikus légkondicionáló berendezés is.
/folyt.köv./

bb 75. a kgst fémkohászati állandó bizottságának ülése

k szf/sze/m/ki

1962. május 24.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának fémkohászati állandó bizottsága budapesten tartotta ülését.

a tanácskozáson részt vett bulgária, magyarország, a német demokratikus köztársaság, lengyelország, románia, a szovjetunió és csehszlovákia delegációja, megfigyelőként jelen voltak a koreai népi demokratikus köztársaság és a mongol népköztársaság képviselői.

a küldöttek megvizsgálták, hogyan használták fel a tagországok azokat az ajánlásokat, amelyeket az 1965-ig szóló fémkohászati fejlesztési tervek összehangolásakor fogadtak el. megjelölték ezután a tagállamok közötti gazdasági kapcsolatok további mélyítésére irányuló intézkedéseket.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa 15. ülésének határozata értelmében befejezik a tagállamok fémkohászati távlati terveinek összehangolásához szükséges előkészületeket. végül megtárgyalták azokat az intézkedéseket, amelyek a tanács 15. ülésén jóváhagyott munkamegosztási alapelvek gyakorlati megvalósítására vonatkoznak. az ülés jóváhagyta a bizottság 1962. évi kibővített munkatervét. /mtl/

17.16

18.30 ✓

- 48 -

bb 71. megkezdődött az 5. biológiai vándorgyűlés

i ie/vl ká

1962. május 24.

a magyar tudományos akadémián csütörtökön reggel megkezdődött a magyar biológiai társaság ötödik vándorgyűlése. a tanácskozást ábrahám ambrus akadémikus, a társaság elnöke nyitotta meg, majd mödlinger gusztáv egyetemi tanár tartott előadást az életritmusról.

az előadás a mödlinger professzor vezette egyetemi tanszék kutatásai, valamint külföldi vizsgálatok alapján foglalta össze az élőlények életfolyamatainak a külvilág napszakos és évszakos változásaihoz alkalmazkodó szakaszosságáról eddig szerzett legfontosabb ismereteket. a növények, állatok és természetesen az emberek is az életritmussal alkalmazkodnak a környezet időbeli rendjéhez, ez az adaptáció tehát létfontosságú az élő szervezet számára.

sok tapasztalat és kísérlet igazolja, hogy az állatoknak van időérzékük. a méheket például meg lehet szoktatni arra, hogy táplálékukat egy meghatározott napszakban keressék. az időérzék alapját ezekben az esetekben a szervezet vegyi háztartásában lezajló periodikus folyamatok képezik. az életfolyamatok egy része viszont ugynevezett fotoperiodikus szabályozás alatt áll, vagyis ezeket a nappalok hossza befolyásolja. az állatok az évszakok váltakozásáról is a nappalok hossza alapján tájékozódnak, ez a megbízható információ segíti őket, hogy ivaréresi idejük kezdetével, költözködési ösztönük jelentkezésével /mint például a madarak / és más egyéb életfolyamataikkal a legjobban igazodhassanak az évszakokhoz. ennek a pontos orientációnak az alapja, hogy az élőlények a törzsfajlás folyamán örökletesen rögzült időmértékre tettek szert. amint tavasszal vagy ősszel a nappalok hosszabbakká vagy rövidebbekké válnak, az élő szervezetben valószínűleg élettani riasztójelzés következik be, ami aztán a folyamatok egész sorozatát indítja meg.

a biológiának fontos feladata az életritmus alaposabb tanulmányozása, mert ennek során közelebb jut az életfolyamatok, s az egész életműködés teljesebb megismeréséhez.

mödlinger gusztáv előadását frenyó vilmos és radnót magda egyetemi tanárok korreferátuma követte.

az 5. biológiai vándorgyűlés csütörtök déltől szombat délig két szekcióban folytatja munkáját. a beküldött 140 előadás közül több mint 80 hangzik el. a referátumok az ember-, állat- és növény-élettan keretén belül igen sok témakört ölelnek fel, legtöbbit az anyagcsere-folyamatok és az idegműködés különböző kérdéseivel foglalkoznak.
/folyt.köv./

17.44

18.40 ✓

- 49 -

bb 71. /megkezdődött az 5. biológiai 1. folyt./ vl

a vándorgyűlés tükrözi a hazai biológiai kutatások gyorsütemű fejlődését, anyagi-technikai feltételeinek jelentős javulását is. sok előadás számol be elektronmikroszkóppal és izotópokkal végzett kísérletekről, tehát olyan eredményekről, amelyekhez a régebbi fizikai-kémiai módszerekkel nem lehetett volna eljutni. /mti/

bb 69. debreceni művészek utaztak szardínia szigetére

vid fm/n/vl fm 1962. május 24.

a tavaly nyáron debrecenben megrendezett Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen résztvevett többek között a sassari Luigi Canepa kórus. a szardínia szigetéről debrecenbe utazott olasz kórus vezetői és tagjai barátságot kötöttek a debreceniekkel. sassari városának neves kórusa a május végén és június elején megrendezendő hagyományos zenei eseményre, a „sassari tavasz”-ra meghívta a debreceni kórus karnagyát és szólistáját. gulyás György Liszt-díjas karnagy és Mezei Erika, a Kodály kórus szólistája most szardínia szigetére utazott. a Luigi Canepa kórus gulyás György irányításával kíván Bartók- és Kodály-dalok előadására felkészülni. a „sassari tavasz” eseményein a helyi kórus már be is mutatja a magyar dalokat, s a szólista szerepében Mezei Erika lép fel. /mti/

bb 72. pártmunkás küldöttség utazott a bolgár népköztársaságba

gk/vl sr 1962. május 24.

a bolgár kommunista párt központi bizottságának meghívására csütörtökön pártmunkás-küldöttség utazott a bolgár népköztársaságba. a küldöttséget Benkei András, az MSZMP központi bizottságának tagja, a Szabolcs-Szatmár megyei pártbizottság első titkára vezeti.

a ferihegyi repülőtéren Németh Károly, az MSZMP központi bizottságának tagja, a KB Mezőgazdasági Osztályának vezetője és Hollai Imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője bucsuztatta a küldöttséget. jelen volt a bucsuztatásnál dr. Marin Kaszavetov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének titkára is. /mti/

17.50
18.40 ✓

- 50 -

bb 76. 1400 látogató a kubai festészeti kiállításon

gk/vl sr 1962. május 24.

az Ernst muzeumban öt nap alatt 1400-an tekintették meg a kubai festészeti kiállítást. a kiállítást június 3-ig tartják nyitva. /mti/

bb 78. Lehülést hoz orbán, az utolsó „fagyos szent”: zivatarfrontok érkeztek nyugatról - szórványos záporok, csendes esők ígérkeznek péntekre

i cs/hné/vl ká 1962. május 24.

az ősi szabály megint bevált: május 25-re, az utolsó fagyos szentet képviselő orbán napjára megérkezik a szokásos lehülés. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, csütörtökön a délutáni órákban Ausztria felől erős hideg széllet zivatarfront tört be az ország légterébe. a szél a Balatonon erős hullámverést okozott. a hidegbetörés következtében a nappali hőmérséklet a nyugati határ mentén már csak 16-17 fokra emelkedett, vagyis csaknem 10 fokkal alatta maradt a szerdai maximumnak. budapesti csütörtökön délután még 22, az ország déli és délkeleti vidékein 24-27 fokot mutatott a hőmérő. a napi középhőmérséklet szintje szerdán 1-2 fokkal, csütörtökön 1 fokkal haladta meg az évszaknak megfelelő sokévi átlagot. a Balaton vize csütörtökön 17 fokos volt, így csak az edzettebb fürdőzőket csábitotta. az igazi strandidény nyitánya tehát még mindig késik.

a meteorológusok szerint az orbán napi lehülés faggal nem fenyeget, s így az utófagyok korszaka gyakorlatilag le is zárult. az éjszakai hőmérséklet csupán a Dunántúlon szállt valamivel 10 fok alá. a zivatarfront második hulláma csütörtökön délután elárasztotta Ausztriát, s előre láthatólag az esti órákban, vagy a péntekre virradó éjszaka Magyarország légterén is átvonul, több vidéken okoz szórványos zivatarokat. valószínűnek látszik, hogy a zivatarfront rövidebb-hosszabb időre megül a Kárpát-medencében, s nagyobb területekre hoz majd még aranyat érő, csendes esőket. a nappali hőmérséklet pénteken az ország nyugati felén és budapesti 15-18 fokra, keleten 19-22 fokra emelkedik. /mti/

18.-

- 51 -

Hé

bb 79. a budapesti ipari vásárral egyidőben ők külföldi kiállításon mutatják be a magyar exportcikkek

t sz-hbj/tr vm ki

1962. május 24.

miközben a magyar fővárosban a budapesti ipari vásár eseményei zajlanak, a magyar áruk számos külföldi kiállításra jutnak el. a budapesti ipari vásárral egyidőben öt külföldi, nemzetközi vásáron és szakmai bemutatón jelennek meg a magyar ipar termékei.

május 20-án nyílt meg varsóban a nemzetközi könyvkiállítás, ahol a magyar kultúra vállalat ismerteti könyvkiadásunk újításait. belgrádban az egyik legfontosabb jugoszláv gazdasági találkozón, a nemzetközi technikai vásáron - amely május 22-én nyílt meg - négy magyar vállalat, a technoimpex, a metrimpex, a nikex és a trans-elektro vesz részt, többek között műszereket, szerszámgepeket, elektromos berendezéseket mutatnak be. a technoimpex egyébként megjelent a birminghamben május 23-án kezdődött szerszámgépkiallítás is. a vállalat szintén bemutatja a magyar szerszámgepeket a május 25-én megnyíló párizsi biennálén. ugyancsak május 25-én kezdődik friedrichshafenben a nemzetközi bodentói vásár, ahol élelmiszeriparunkat a terimpex és a monimpex árubemutatója képviseli. különös jelentőséget ad a bodentói vásárnak az a tény, hogy svájci, nyugat-német és osztrák kereskedők egyaránt látogatják./mti/

- . -

bb 80. előkészületek szabolcsban a tudományos egyesületek megyei szervének létrehozására

vid fm/n vm fm

1962. május 24.

a párt, a tanács, a szakszervezet, a népfront és a tudományos egyesületek képviselőiből csütörtökön nyíregyházán bizottság alakult, amely előkészíti majd a különféle tudományos egyesületek megyei közös intéző bizottságának létrehozását. szabolcsban hat tudományos egyesület működik 480 taggal. ezeknek tevékenységét hangolja majd össze a megyei intéző bizottság. a tervek szerint nyíregyházán létrehozzák a műszakiak klubját és a technika házát./mti/

- . -

18.02
18.17 ✓

- 52 -

me

bb 81. ogyesszai küldöttség érkezett szegedre

vid fm/n vm fm

1962. május 24.

csütörtökön szeged szovjetunióbeli testvérvárosából, ogyesszából öttagú párt-és tanácsi küldöttség érkezett szegedre. a delegációt f.a. sztamikov, az ogyesszai városi pártbizottság első titkára vezeti. a szovjet vendégeket a szegedi városi pártbizottság épületében török lászló, a csongrád megyei pártbizottság első titkára győri imre, a szegedi városi pártbizottság első titkára, dr. papp sándor, a csongrád megyei tanács vb. elnöke és biczó györgy, a szegedi városi tanács vb. elnöke tájékoztatta csongrád megye és szeged politikai, gazdasági és kulturális életéről, a felszabadulás óta elért eredményekről.

az ogyesszai küldöttség tagjai a helyi vezetők társaságában megtekintették a szovjet gépekkel berendezett szegedi textilművek korszerű üzemrészeit, s beszélgettek a munkásokkal.

szeged testvérvárosának küldöttei vasárnapig maradnak hazánkban. a következő napokban több szegedi, illetve csongrád megyei üzem, termelőszövetkezetet és állami gazdaságot keresnek fel. megtekintik majd szegeden, a tiszta partján épülő, ogyessza nevét viselő lakónegyedet is. hazánkból való elutazásuk előtt dunaujvárosba, a balaton partjára és a fővárosba is ellátogatnak./mti/

- . -

bb 82. karel poláček,

i ki vm cz

1962. május 24.

a csehszlovák szocialista köztársaság gépipari minisztere, csergő jános kohó-és gépipari miniszter meghívására, csütörtökön délután budapestre érkezett a budapesti ipari vásár megtekintésére./mti/

- . -

18.05

18.18 ✓

- 53 -

me

bb 74. 300 üzemben reprezentatív könyvkiállítás - ünnepek, kiállítások, író-olvasó találkozók a műhelyrészlegekben - megalakultak a könyvheti bizottságok - a budapesti gyárakban az ünnepi könyvhét megnyitására készülnek

i v/gk/m/sr

1962. május 24.

az 1962-es ünnepi könyvhét nyitánya előtt egy-két nappal a budapesti üzemekben, gyárakban már mindenütt könyvheti hangulat volt tapasztalható. az elmúlt évi 22 millió forintos könyvheti forgalom jelentős részét az üzemek dolgozói vásárolták. az állami könyvterjesztő vállalat bizományosainak, terjesztőinek jelentései alapján a könyvheti kötetek nagy része az idén is a gyárakban talál majd gazdára. az új művek árusítását, igaz, csak szombaton kezdik, de a könyvterjesztő vállalat propagandá osztályára már egymás után érkeznek a „reklamációk”: keveslik a üzemekbe érkezett könyvheti könyvek példányszámát. az idén mintegy háromezer üzemben, hivatalban, iskolában nyitják meg ünnepélyesen a könyvhetet, s mintegy 300 üzemben állítanak fel reprezentatív könyvsátrat. a munkások várják a jó könyveket, az írók látogatásait: 25 nagyüzemben neves írók dedikálják majd műveiket, találkoznak az olvasókkal.

a gyárakban az egyes üzemszervezeteknél a magyar távirati iroda munkatársát ünnepi kép fogadta. az üzemi sajtó, a hangos-bemondó a könyvhét jelentőségével, az újdonságokkal foglalkozik, és a vitrinekben „megjelentek”, a könyvek. a kistext-ben, a beloiannisz-gyárban, a csepel autógyárban, a magyar pamutiparban fényképes faliújságok, tablók hirdetik a magyar könyvkiadásnak a felszabadulás óta elért eredményeit. megalakultak a könyvheti bizottságok, amelyek a könyvkiadás seregszemléje alatt gazdag programokat állítanak össze az üzemekben. a csepel autógyárban a bizottság május 25-én író-olvasó találkozót rendez, s a könyvhét ideje alatt hat üzemszervezetben tart könyvvásárt. csepelen május 26-án könyvadásal egybekötött könyvbálat rendeznek. a csepeli bagli ilona művelődési házban ezen a napon gorkij-kiállítás nyílik. a ganz-márvag-gyárban 50 üzemszervezetben tartanak könyvkiállítással egybekötött vásárt. a két gyártelep újjáépülő hangosbemondó-hálózatának műsorában - könyvheti „előzetes”, híreket, beszámolókat sugároznak. a zuglói gépgyárban - a könyvhét alkalmából - megalakult a könyvbarátok köre, - a megnyitó ünnepségen a gyár vit-re induló fiataljai adnak műsort. az egyesült izzóban a könyvheti bizottság május 30-án négy üzemszervezetben nyitja meg ünnepélyesen a könyvhetet, a hazai fésűsfonóban pedig 31-én az üzem öntevékeny csoportjai fiatal magyar költők műveiből adnak műsort. számos üzemben könyvheti röpgyűléseket tartanak, kiállításokat rendeznek. /folyt.köv./

18.07
18.37

- 54 -

me

bb 74. /300 üzemben .. 1. folyt./ m

az első „közveteménykutató”, jelentések is beérkeztek: milyen könyveket keresnek majd elsősorban az üzemekben a vásárlók? előreláthatólag még a tavalyi könyvhétnél is nagyobb érdeklődés fogadja a mai magyar írók alkotásait. sokan várják váci mihály, vas istván, simon istván verseskötetét, molnár géza, komlós jános új művét. az élő magyar szerzők munkái közül a könyvhét „slágerének”, ígérkezik dobi istván könyve, galabárdi zoltán új regénye. máris keveslik a mórlicz zsigmond-könyveket, nagy érdeklődés előzi meg fidel castro és jacques duclos kötetét. az ifjúsági könyvek közül maté györgy távirat éjjélkor című regényének és sik endre könyvének van a legnagyobb előzetes visszhangja. dante összes művei, neruda száz szerelmes szonettje és a szerelmes kalendárium című válogatás pedig előreláthatólag már nem jut el a könyvsátrakba... megjelenésük előtt „elfogytak!”,

budapest utcáin szombaton tartják az idei könyvhét premierjét: szombat délben husz nagy könyvsátorban kezdik meg a könyvheti kötetek árusítását. /mti/

bb 77. eltemették komlói bélát, a vérvörös csütörtök volt harcosát

i fe/hmé/m/ sr

1962. május 24.

komlói béla nyugalmazott mozigépészt, aki 1897 óta tagja volt a szakszervezetnek és részt vett 1912. május 23-án a „vérvörös csütörtök”, -1 tüntetésben, nagy részvét mellett csütörtökön temették el. a művészeti szakszervezetek szövetségének nevében pásztor józsef, a központi vezetőség számvizsgáló bizottságának elnöke bucsuztatta. /mti/

bb 83. hrucsov beszéde a televízióban

gg/m

1962. május 24.

a magyar televízió pénteken 16 óra 20 perckor közvetíti hrucsov elvtárs moszkvai televíziós beszédét. /mti/

18.25
18.56

-55-

me

bb 73. /nagy távlatok ... 3. folyt./ vl

csütörtökön délután a vásár rádió és televízió kiállításán a híradástechnikai készülékeket exportáló elektroimpex külkereskedelmi vállalat, valamint az orion, a telefongyár, a székesfehérvári villamosági televízió és rádió készülékek gyára baráti találkozóra hívta meg a vásáron részvevő külföldi híradástechnikai cégek képviselőit és a szocialista országok budapesti kereskedelmi kirendeltségeinek szakembereit. a vendégek nagy érdeklődéssel szemlélték meg a magyar látogatók körében is sok elismerést aratott új típusú rádió és televíziókészülékeket.

a vásáron folytatott néhány napos előzetes tárgyalások után ugyanekkor jelentős üzletkötésre került sor a rádió- és televízió pavilonban. a szovjet maspriborintorg és a magyar elektroimpex vállalat képviselői szerződést írtak alá, amelynek értelmében a szovjet vállalat csaknem ötmillió rubel értékben rendelt rádióstúdió-elektroakusztikai berendezéseket, ezek alkatrészeit és ipari televíziókészülékeket. a most lekötött áruk szállítási határideje 1963. /mti/

bb 84. dr. dallos ferenc előadása a muosz-ban
sze/vl sr 1962. május 24.

dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, csütörtökön tájékoztatót tartott a magyar sajtó házában. előadásában a tanácsoknak a szocialista mezőgazdaság megszilárdításával kapcsolatos feladatait ismertette. szólt a községfejlesztési tervekről, valamint a falusi és járási tanácsok megerősítésének kérdéséről. hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaságra háruló új feladatok nagymértékben megnövelték a falusi és járási tanácsok felelősségét. /mti/

18.30
18.58 ✓

- 56 -

ME

bb 85. budapestre érkezett sukarno asszony, az indonéz köztársaság elnökének felesége - fogadás és diszebéd a vendégek tisztelatóra

t zs/tr/m/sr

1962. május 24.

dobi istvánné, a népköztársaság elnöki tanácsa elnöke feleségének meghívására csütörtök reggel bukarestből négy napos látogatásra budapestre érkezett hartini sukarno asszony, dr. sukarno indonéz köztársasági elnök felesége, valamint kísérete. sukarno asszonnyal együtt érkezett - kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter meghívására - iskandar légügyi almarsall, légiközlekedésügyi miniszter is.

a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dobi istvánné, továbbá kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, péter jános külügyminiszter és szarka károly külügyminiszterhelyettes. ott volt dr. münnich ferencné és kossa istvánné, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

részvett a fogadtatáson r. iman surjakusuma, az indonéz köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és felesége, továbbá mihail rosianu, a román népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. ott voltak az indonéz nagykövetség munkatársai és a hazánkban tanuló indonéz diákok képviselői is.

sukarno asszony megérkezése után a repülőtéren adott rövid nyilatkozatában elmondta, hogy nagy örömmel érkezett a magyar fővárosba, s jóleső érzéssel tapasztalta a szívélyes, baráti fogadtatást. magyarországi látogatása idején elsősorban gyermekintézményeinkkel, a bölcsődékkal és az óvodákkal, valamint a magyar uttorok életével szeretne megismerkedni.

indonéz vendégeink a ferihegyi repülőtérrel szállásukra hajtottak.

x x x

dobi istván, az elnöki tanács elnöke és dobi istvánné fogadta hartini sukarno asszonyt és kíséretét. a fogadáson résztvett iskandar, légügyi almarsall, légiközlekedésügyi miniszter is. ott volt kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, valamint dr. münnich ferencné és kossa istvánné. résztvett a fogadáson r. iman surjakusuma, az indonéz köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és felesége. a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

/folyt.köv./
18.45
18.56 ✓

- 57 -

ME

bb 85. /budapestre ... 1. folyt./ m

dobi istván és felesége ezután ebédet adott az indonéz vendégek tiszteletére. az ebéden dobi istván pohárköszöntőt mondott.

- indonézia és magyarország földrajzilag ugyan távol esnek egymástól, de népeinket összefűzik az őszinte barátság szálai, a békés építőmunka, a felemelkedés akarata. kívánom, hogy itt-tartózkodásuk ideje alatt érezzék otthon magukat - mondotta többek között majd az indonéz és a magyar nők barátságának éltetésével fejezte be szavait.

a pohárköszöntőre sukarno asszony nevében iskandar légügyi al-marsall, légiközlekedésügyi miniszter válaszolt.

- bizonyosak vagyunk abban, hogy ez a látogatásunk tovább mélyíti, szilárdítja barátságunkat. az indonéz nép őszintén hálás azért a testvéri együttérzésért és segítségért, amellyel az önök országa, a magyar nép támogatja indonézia teljes függetlenségéért és további haladásáért folyó küzdelmét.

pohárköszöntője végén iskandar a magyar nép boldogulására, felemelkedésére üritette poharát. /folyt.köv./

bb 86. élet és iskola - politechnikai kiállítás nyílt a huszadik kerületben

t vt/hné vm sr

1962. május 24.

a pesterzsébeti muzeumban csütörtökön délután élet és iskola címmel politechnikai kiállítás nyílt a huszadik kerületi alsó-és középfoku oktatási intézmények tanulóinak és a szakköri tagoknak munkáiból. az öt teremben elhelyezett gazdag anyag szemléltetően bizonyítja a gyermekek ügyességét, ötletességét, a foglalkozásokat vezető pedagógusok és üzemi munkások hozzáértését. a június 9-ig tartó kiállítás arról győzi meg a látogatókat, hogy a politechnikai nevelés eddig is figyelemreméltó eredményeket hozott /mti/

bb 87. a televízió is közvetíti

gk vm sr

1962. május 24.

pénteken 19 órakor a könyvhét megnyitó ünnepségét az egyetemi színpadon /mti/

18.50

19.02 ✓

- 58 -

bb 88. kis uttorok adománya a gyarmati országok gyermekeinek

t fe/hné vm sr

1962. május 24.

a függetlenségükért és a felszabadításukért küzdő népek megsegítésére alakult magyar szolidaritási bizottsághoz újabb és újabb felajánlások érkeznek.

csütörtökön a színeji merse utcai általános iskola öt/c osztályának kis uttorjai keresték fel a magyar vöröskereszt központját és átadták a gyarmati fiatalok megsegítésére szánt adományukat. kárpáti józsef, a magyar vöröskereszt főtitkára, a magyar szolidaritási bizottság titkára mondott köszönetet a fiataloknak nemes cselekedetükért. /mti/

bb 89. kádár jános látogatása vas megyében

vid tr vm fm

1962. május 24.

kedden este többnapos látogatásra vas megyébe utazott kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke. vele együtt a megyébe érkezett orbán lászló és sándor józsef, az mszmp központi bizottságának tagjai, a központi bizottság osztályvezetői, és urbán ernő kossuth-díjas író, vas megye országgyűlési képviselője.

a vendégekhez gosztonyi jános, a vas megyei pártbizottság első titkára és gonda györgy, a megyei tanács vb. elnöke celldömölkön csatlakozott, ahol a járási székhely dolgozói szeretettel fogadták az átutazókat.

szombathelyen az érkezés idejére a város pártszervezeteinek intézményeinek képviselői zsúfolásig megtöltötték a vasutállomás peronját, s többszázan várakoztak az állomás előtti téren. nagy taps fogadta a különvonatból kilépő kádár jánost. a vendégeket a megyei és a városi pártvégrehajtóbizottság tagjai, a város vezetői köszöntötték, uttorok kislányok pedig virágcsokrokat nyújtottak át az érkezőknek. ezután színke miklós, a városi pártbizottság titkára mondott üdvözlő beszédet. az üdvözlésre kádár jános válaszolt.

szombathelyen az mszmp vas megyei bizottságának kibővített ülésén vett részt kádár jános, orbán lászló, sándor józsef és urbán ernő. az ülést gonda györgy, a megyei tanács vb elnöke nyitotta meg, majd gosztonyi jános, a megyei pártbizottság első titkára adott tájékoztatást vas megye gazdasági és politikai helyzetéről. a vitában felszólt kádár jános is.

/folyt.köv./

19,10

20.30 ✓

- 59 -

/bb 89. kádár jános.....1.folyt./vm

délután a vendégek a megye vezetőinek társaságában rumba látogattak. a községi pártszéknáz előtt a vasvári járás és a falu vezetői, valamint lakói fogadták nagy szeretettel kádár jánost, akit horváth miklós, a vasvári járási pártbizottság titkára és sőre Antal, a rumi vörös csillag tsz elnöke köszöntött. ezt követően a pártszékházban nagy sándor, a rumi tsz főagronómusa ismertette a négy korábbi közös gazdaságot egyesítő szövetkezet fejlődését, gazdasági helyzetét, s további terveit.

ezután kádár jános és a többi vendég megtekintette a szövetkezet gazdaságát, szívélyesen elbeszélgetett az istállóban dolgozó tehenészekkel, a mezőn dolgozó kapásokkal, érdeklődött munkájuk életkörülményeik iránt. baráti beszélgetés alakult ki például a mezőn derdák Lajos 60 éves és molnár Lajosné 62 éves tsz-tagok és kádár jános között.

a gazdaság megtekintése után kádár jános a pártszervezet székházában találkozott a megye több tsz-ének vezetőivel, tagjaival, elbeszélgetett velük a szövetkezeti gazdálkodás időszerű kérdéseiről, a munka további javításának módjáról.

csütörtökön reggel a megye vendégei a megye és a város vezetőivel szombathely új üzemébe az 1.200 dolgozót foglalkoztató remixbe látogattak. az üzemből virágcsokrokkal, nagy tapssal, üdvözléssel fogadták és köszöntötték kádár jánost. a köszöntések után kéri jánosné, a remix igazgatója ismertette az idén már 110 millió forint értékű terméket előállított üzem munkáját, életét.

ezt követően kádár jános megtekintette az üzemet, beszélgetett a dolgozókkal, akik köszönetüket fejezték ki azért, hogy a párt, a kormány szombathelyre telepítette üzemüket, s ezzel újabb munkalehetőségeket teremtett, ígérték, hogy ezt a gondoskodást, a munkában való fokozott felelősséggel érdemlik ki.

az üzemlátogatás végén kádár jános köszönetet mondott az őszinte baráti fogadtatásért, s további sok sikert, jó egészséget kívánt az üzem dolgozóinak.

kádár jános ezután szombathelyen megtekintette a szombathelyi termálfürdőt - amelynek építését a lakosság egymillió forint értékű társadalmi munkával segítette - és el látogott az épülő művelődési és sportnázhoz is.

/folyt.köv./

19,25
20.20

- 60 -

/bb 89. kádár jános.....2.folyt./vm

ahol városnézés közben a párt első titkára megjelent - mindenütt nagy szeretettel vették körül és köszöntötték.

délben az ifjúság házában kádár jános a város üzemel, termelőszövetkezetei, intézményei, valamint a párt, a tanács, s a tömegszervezetek képviselőivel találkozott.

s röviden ismertette látogatásának tapasztalatait.

szombathelyről kádár jános a megye vezetőinek társaságában kőszegre látogatott. a városban péczeli László tanácselnök és Stejerits Antal, a városi pártbizottság titkára üdvözölte. kádár jános ezután - az őt nagyon lelkesen fogadó fiatalokkal együtt - megtekintette kőszeg történelmi nevezetességeit, műemlékeit.

kőszegről a vendégek visszamentek szombathelyre, ahonnan különvonattal tértek vissza a fővárosba./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb 83.számú hírünk / hruscsov beszéde a televízióban / helyett kérjük az alábbi szöveget felhasználni:

május 25-én, pénteken délután magyar idő szerint 16 óra 20 perckor nyikita Szergejevics Hruscsov, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke, a Szovjetunió kommunista pártjának első titkára beszédet mond a moszkvai televízióban. a közvetítést a magyar televízió is átveszi./mti/

bb 90. időjárásjelentés

tr vm

1962.május 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1962.május 24-én este:

esők, zivatarok

várható időjárás péntek estig: felhős idő, esők, főleg az ország keleti felében zivatarok. élénk, a Dunántúlon helyenként erős északi szél. a nappali felmelegedés keleten is gyöngül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken keleten 19-22, nyugaton 15-18 fok között./mti/

19,30

20,30

-61-

bb 91. békegyűlések vidéken

ö vid fm/n vm fm

1962.május 24.

a hazafias népfront veszprémi városi bizottsága csütörtökön este békegyűlést rendezett a petőfi színházban. boldizsár iván az országos béketanács tagja mondott ünnepi beszédet, majd művészi műsor következett.

ugyancsak csütörtökön békegyűlés volt zalaegerszegen is. ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára ismertette a békemozgalom időszerű feladatait./mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 37.sz. hír/ újra fellobbant a helikoni láng..../
negyedik bekezdésének első sorában az évszám helyesen:

1817

/mti/

- . -

- 62 -

Zsel

bb 92. fogadás a német demokratikus köztársaság pavilonjában a nemzeti nap alkalmából

t hbj/sz/tr vm

1962.május 24.

a nemzeti nap alkalmából a német demokratikus köztársaság pavilonjának vezetősége csütörtökön este fogadást adott. a fogadáson megjelent nagy józsefné könnyűipari miniszter, veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, ott volt a fogadáson kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, a budapesti ipari vásárbizottság elnöke, dr. vitéz andrás, a budapesti ipari vásár igazgatója, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, a gazdasági és a közélet számos vezetője, a diplomáciai testület több tagja, a budapesti ipari vásár több külföldi pavilonjának igazgatója, a vendégeket elfrieda wagner asszony, a nagykövetség kereskedelmi tanácsosa és hans hoffmann, a pavilon igazgatója fogadta, megjelent a fogadáson wilhelm meissner, az ndk magyarországi nagykövete is.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le./mti/

- . -

bb 93. jávorka emlékest a kossuth klubban

k ie vm tr

1962.május 24.ő

a tudományos ismeretterjesztő társulat csütörtökön jávorka emlékestet rendezett a kossuth klubban. jávorka sándor, az egy évvel ezelőtt elhunyt kiváló flóra-kutató és geobotanikus munkásságáról dr. zólyomi bálint akadémiai levelező tag tartott előadást. a kossuth klubban csütörtökön este kis kiállítás is nyílt a növényvilág nagynevű tudósának könyveiből és életművének egyéb dokumentumaiból./mti/

- . -

20.50

- 63 -

idk

/bb 85. budapestre érkezett.....2.folyt./vm

délután indonéz vendégeink budapest nevezetességeivel ismerkedtek meg. ellátogattak a gellért hegyre és a halászbástyára, gyönyörködtek a főváros panorámájában, majd a margit szigetet keresték fel. innen a fiastyuk utcai lakótelepre vezetett utjuk. a következő állomás a hősök tere volt, s végül a nagykörut és a rákóczi ut sarkán levő csemegeboltba is belátogattak.

sukarno asszony és kíséretének tagjai őszinte elismeréssel vettek részt a városnézés után budapest szépségéről./mti/

bb 84. író-olvasó találkozó a fővárosi szabó ervin könyvtár 28-as számú kerületi könyvtárban

ti m

1962.május 24.

1962.május 24-én a könyvtár író-olvasó találkozót rendezett a fővárosi szabó ervin könyvtár 28-as fiókjában. dobozy imre bevezetés után garai gábor, nemes györgy, simon istván és tatay sándor olvastak fel egy-egy részletet műveikből. a nagysikerű találkozóban bodor tibor előadóművész működött közre./mti/

v é g e

21.40

- 64 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 155-490, 369-500.
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti bel f ö l d i h í r e k

1962.május 25.

bb 1. „magvas,, és „magvatlan,, bolygók - a legújabb csillagászati megfigyelések igazolják a magyar geofizikai elméletet - az elárvult pluto - előadás a bolygók belső szerkezetéről

t t z / g k v m k i

1962.május 25.

az uránia bemutató csillagvizsgáló intézetben ifj. bartha lajos, az intézet munkatársa előadást tartott a bolygók belső szerkezetéről. elmondotta többek között, hogy a föld és a hozzá hasonló, ugynevezett földtípusú bolygók - a merkur, a mars és a vénusz - meglehetősen hasonló anyagokból állnak. főleg a szilícium, a magnézium, az oxigén, a szén és a vas jellemző rájuk. az ugynevezett óriásbolygók - a jupiter, a saturnus, az uranus és a neptunus - anyagának legnagyobb része viszont könnyű elem, hidrogén és hélium, valami kevés szénnel és nitrogénnel stb.

belső szerkezetüket tekintve a földtípusú bolygók nagyjából hasonlóak a mi égitestünkhöz, sőt a vénusz szinte „égi mása,, annak ezek tehát a „magvas,, bolygók: a külső kéreg alatt van a köpeny, majd a külső mag és középen a belső mag. a marsnak azonban már nincs belső magja, sőt a merkurnak még külső mag sem „jutott,, ezek tehát a „magvatlan,, bolygók.

az óriásbolygókat viszont egy rendkívül ritka gázburok veszi körül, amely alatt az anyag sűrűsége rohamosan növekszik. huszezer-harmincezer kilométeres mélységben a nagy nyomás miatt a molekulák is szétfűződnek már és az anyag közvetlenül atomokból épül fel. a nyomás a belső magban szinte elképesztően nagy. a jupiter középpontjában például legalább tízmillió, de az is lehet, hogy harmincmillió atmoszféra.

elmondotta végül az előadó, hogy vannak már megfigyelések az egyes bolygók mágneses terének erősségére is. a marsé például tisztegyen gyengébb, a jupiteré pedig tisztegyen erősebb, mint földünké, a vénuszé viszont nagyon közel áll hozzá. az előadó kiszámította, hogy egyedülálló professzornak a mágnesség okaira vonatkozó elmélete szerint milyen erős mágneses térrel kell rendelkezniük az egyes bolygóknak és ezek az eredmények feltűnően egyeznek a megfigyelt értékekkel. ez pedig az új magyar geofizikai elmélet újabb igazolása.

az egész előadásban csak a plutóról nem hangzott el egyetlen közelebbi adat sem. ez a kicsiny, a naptól igen távol szakadt bolygó ugyanis eddig szinte teljesen ismeretlen a tudomány előtt. lehet, hogy nem is igazi bolygó, hanem csak a neptunus megszökött holdja. csupán annyi biztos róla, hogy társtalanul, sem a földtípusú, sem az óriásbolygók közé nem sorolhatóan, mostohatestvérként teljesen magára hagyatva kering immár sok évmillió óta a világmindenség végtelen térségében./mti/

Zseli

- 1 -